

γου, καθὼς ἐρέθη, ἐκτεστούται ἀνελίκων, ἐν ὑπὸρξαν δικαστήρια, τὰ ὅποια παρέβλεψαν καὶ ἐπεκρίωσαν τὰς παρανομίας ταύτας;

Ὁ ὑπάρχων ἐκλογικὸς νόμος παρέχει τὰ μέσα εἰς τὴν κυβερνήσιν νὰ ζητήσῃ τὴν αὐστηράν καὶ παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν παρανομικῶν. Ἐπομένως δὲ οἱ ἐκτελέσαντες τὰς παρανομίας ταύτας περὶπατοῦσιν εἰς τοὺς δρόμους θρησκευτικῶς, ἐνῶ ὁ νόμος μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς τιμωρήσωμεν, καὶ ἡμεῖς ἀντὶ νὰ πράξωμεν τοῦτο, λέγομεν νὰ φέρωμεν νέας διατάξεις, ὅπως προλάβωμεν ταῦτα καὶ ταύτοχρόνως φωνάζομεν, ὡς προσπαθήσωμεν νὰ ἠθικοποιήσωμεν τὴν κοινωνίαν, δὲν ἔχει ἕκαστος τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ μᾶς εἴπῃ· σταματήσατε, ἠθικοποιήσατε πρῶτον τὸν ἑαυτὸν σας! Δὲν πιστεύω λοιπὸν νὰ ᾔναι αὐτὸς ὁ καταλληλότερος δρόμος, ὅπως διορθώσωμεν τὰς καταρτήσεις, ὡς δώσωμεν τὸ παράδειγμα τῆς κοινωνίας διὰ τῶν μέσων, ἃ ἔχομεν εἰς χεῖράς μας, ὡς δώσωμεν ἡμεῖς οἱ ἀνῶθεν τοῦ λαοῦ ἱστάμενοι τὸ παράδειγμα τοῦ σεῦ συμφοῦ τῶν Νόμων.

Καθόσον ἀποβλέπει τὴν ἰκανότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τοῦ νὰ διοικήσῃ συνταγματικῶς, τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν θέλει μείναι ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου ἐξεταζόμενον τοσοῦτον σιωπηλῶς ὡς χθὲς, θέλει ἐπανελθεῖν εἰς συζήτησιν, καὶ θέλομεν ἐξετάσει δι' ἡμῶν ὅσα χθὲς ἠκούσθησαν, ἀλλ' ἐκεῖνα, ἃ ὅλοι γνωρίζετε, δὲν ἐνηργήθησαν καὶ ἐνεργοῦνται. Δὲν θέλομεν βεβαίως μείναι μετὰ τὰς ὀλίγας λέξεις, αἵτινες ἐλάθησαν χθὲς. Κατὰ τὴν συζήτησιν θέλει ἐξετασθῇ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις δὲν εἶναι ἄξιός νὰ κυβερνᾷται συνταγματικῶς, ἢ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις τολμᾷ νὰ παρουσιάσῃται ἐνώπιον τῆς κοινωνίας λέγων, θέλω Κυβερνήσιν χωρὶς σύνταγμα, θέλω νὰ μείνω ἐρῶ διαπότης (θόρυβος).

Θ. ΖΑΪΝΗΣ (Πρωθυπουργός). Νὰ ἐξηγηθῇ ὁ Κ. Λομβάρδος.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης). Θέλω ἀπαντήσει εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα, ἃ ἠδυνήθησαν νὰ ἀντιληφθῶν ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ Βουλευτοῦ Ζακύνθου. Νομίζω, κύριοι, ὅτι δὲν εἶναι ζήτημα, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ ἠθικοποιήσῃ καὶ Κυβέρνησις καὶ λαός, ἀλλ' ἐπίσης δὲν εἶναι ζήτημα, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς ἕνα σκοπὸν, τὴν παραδίξουν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, τὴν παραδίξουν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, ἔχουν ἀνάγκην ὀργάνων, καὶ τὰ ὄργανα ταῦτα ὑπάρχουν ἐκτὸς ἑαυτῶν, ὑπάρχουν μετὰ τοῦ ἰδίου λαοῦ. Πολλὰ ὁ θῶς ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν, ὅτι πρέπει καὶ Κυβερνήσεις καὶ λαός, οἱ τε Κυβερνῶντες καὶ βουλευόμενοι νὰ ἠθικοποιήσων. Οὐδεὶς ν' ἀρνήσῃ τὴν αὐτὴν δυνάμειν. Ὅλοι γνωρίζομεν κατὰ τινὰ τρόπον ἐνηργήθησαν αἱ παραδίξεις τῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, ὅτι οὐδεὶς δὲν ἤθελε δυνήθῃ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ, ἂν δὲν εἶρσκει δευτερεύοντα ἢ τριτεύοντα ἢ τεταρτερεύοντα ὄργανα. Πρέπει νὰ ἐννοήσῃ οὐ μόνον μία Κυβέρνησις ἀλλὰ καὶ ὁ λαός τὸ μέγα συμφέρον, ὅπερ ὑπάρχει εἰς τὴν τήρησιν τῶν Νόμων, τῶν καθαρῶν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ τόπου. Ἀλλὰ, Κύριοι, τίς δύνανται ν' ἀρνήσῃ τὴν αὐτὴν δυνάμειν, ὅτι πρῶτον ἡ παρούσα Κυβέρνησις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς καταδιώξεως τῶν ἐγκλημάτων τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς διαπραχθέντων;

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Καὶ ἄλλη πρό αὐτῆς.

ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Δὲν εἶναι ἀληθές.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, τὸν λόγον.

ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἡ παρούσα Κυβέρνησις ἅμα ᾔλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν, τὴν πρώτην ἡμέραν καθ' ἣν ὤρμισθε, ἐξέδωκεν αὐστηρὰν ἐγκύκλιον πρὸς ὅλους τοὺς εἰσαγγελεῖς, ὅπως ὅλας τὰς ἐκκρεμείας καταμνήσκειν περὶ ἐκλογῶν, εἰς οἰκονομικὴν ἐποχὴν καὶ ἂν ἀνέγνωνται, εἰς οἰκονομικὴν εἰδος ἐκλογῆς καὶ ἂν ἀνέγνωνται, εἴτε εἰς Βουλευτικὴν, εἴτε εἰς Δημοτικὴν νὰ τὰς ἐβάλλουν ἐμπρὸς καὶ διεξαγάγουν μετὰ τὴν μεγαλειότητα ταχύτητα καὶ αὐστηρό-

τητα· δὲν ἤρκεσε δὲ μία ἐγκύκλιος ἀλλ' ἐπανειλημμέναι πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, διότι ἤθελε νὰ ἐπέλθῃ τὸ ἀποτέλεσμα, ὥστε νὰ αἰσθανθῶν τὰ ὄργανα ἐκεῖνα, ἃ μετεχειρίσθη ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ὑπάρχει νόμος τιμωρῶν τὰς τοιαύτας πράξεις. Καὶ ἐφθάσαμεν, κύριοι, ἂν οὐχὶ ἐντελῶς εἰς τὸν σκοπὸν, διότι δὲν ἐξαρτᾶται τοῦτο ἐκ τῆς θελήσεώς μας ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἀρκούντως πρὸς αὐτόν, διότι εἶχον ἐκδοθῇ ἀποφάσεις, καὶ κατ' ἀντιμωλίαν καὶ κατ' ἐχθρὸν ἀπὸ τὰ δικαστήρια πρὸ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν. Καὶ τελευταῖον, κύριοι, ἀτόμῃ ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις ἀπέρριψε τὴν ἀναίρεσιν τινος καταδικασθέντος εἰς ἐξάμηνον φυλάκισιν καὶ εἰς ἐξαετὴ στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Δὲν δύναται τις νὰ θέσῃ εἰς ἀμφισβολὴν τὴν ἠθικότητα τῆς ἐνιστάσεως κυβερνήσεως, ἥτις ἐστὶν ὡς οὐδεμία προσηγμένη τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον, ἥτις ἐστὶν ὡς οὐδεμία ἐλευθερίας τῶν ἐκλογῶν, προσπαθήσασα τὸ ἐπ' αὐτῇ νὰ ἐμποδίσῃ πᾶν εἶδος ἐγκλήματος κατὰ τὰς ἐκλογὰς. Ἄν ὅμως, κύριοι, ὑπερίσχυον αἱ κακαὶ ἐξῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἂν τὰ κόμματα αὐτὰ τὰ ἴδια παρίσταναν τοὺς νόμους ἐναντίον τῆς θελήσεως τῆς κυβερνήσεως, κατὰ τί δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος ἡ κυβερνήσις αὕτη; Μάλιστα λέγω καὶ τοῦτο, ὅτι ἂν ἡ κυβερνήσις δὲν ἐλάμβανε τὸ μέτρον τῆς ἀποστολῆς ἀνακριτῶν, διὰ νὰ ᾔναι παρόντες εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ νὰ ἐμποδίσωσι τὰς καταρτήσεις διὰ τῆς παρουσίας των, ἤθελε παρασταθῇ τὸ ἐλεεινότερον θέαμα, ὅπερ παρουσιάσθη εἰς τὸν τόπον αὐτόν· διότι τὰ κόμματα ἤθελον φθάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν παραδίξεως τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῶν νόμων, ὥστε ἤθελομεν εἶναι ἐκλογὰς ὅχι μὴ ἐλευθερίας ἀλλὰ τὰς χειρότερας, αἵτινες δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν. Ἡ κυβερνήσις κατὰ τοσοῦτον μόνον ἐπεμύθη, καθόσον ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀτόμων, αἵτινα ἤθελον νὰ παραδίξωσι τὰς ἐκλογὰς, καὶ νὰ βεβαιώσῃ τὰ ἐγκλήματα, ἂν ἤθελον διαπραχθῇ, διὰ νὰ τὰ καταδιώξῃ. Ἴδου λοιπὸν καθόσον ἀπορρῇ τὴν ἠθικοποίησιν, ἣν ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ὑπεστήριξεν ὡς ἀναγκαίαν, καθὼς καὶ τὴν διορθώσιν τοῦ νόμου περὶ ἐκλογῶν, διότι εἶπε μίαν ἀλήθειαν ἣν ὅλοι οἱ αἰῶνες, ἀπὸ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἐκέρχον, ἐβεβήθησαν, ὅτι δὲν ὠφελοῦσιν οἱ νόμοι ἀνευ τῶν ἡθῶν· ἀπαιτεῖται νὰ ἠθικοποιήσῃ καὶ κυβερνήσις καὶ λαός. Εἶναι δὲ πολὺ παράδεξον, ὅτι τινὲς ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαός ἐπρεπεν, ὡς ἐκ θαύματος, ἀμέσως ὡς ἦλθε τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα νὰ ἐνιθῇ καὶ κατηρτισμένως ἰκανῶς καὶ προσφύως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνταγματικῶν νόμων, ἀνευ οὐδεμιᾶς προπαρασκευῆς καὶ πείρας. Ὁ κύριος πρόεδρος λοιπὸν ὑπομνήσκειν καὶ τοῦτο, δὲν ἔκαμεν ἄλλο, παρὰ νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι δὲν δύναται νὰ φιλονικηθῇ εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου, ὅτι δὲν ὀρεῖ τις, ἀμέσως καθὼς παρουσιασθῇ ἡ πολίτευμα ἐλεύθερον νὰ ᾔναι ἑτοιμὸς διὰ νὰ χωνεύσῃ αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ, ἀπαιτεῖται χρόνος καὶ χρόνος πολὺς καὶ ἕτερα πράγματα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐλευθεριῶν ἐνὸς τόπου, συντελούμενα εἰς τὸ νὰ μορφώσωσι τὰ ἦθη αὐτοῦ. Καθόσον ἀπορρῇ τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος, περὶ οὗ ὠμίλησεν αἰνιγματικῶς ὁ κύριος Λομβάρδος, ὅτι εὑρίσκειται εἰς κίνδυνον· αὐτὰ αἱ πομπώδεις φράσεις, αἱ ὁποῖαι ῥίπτονται παρὰ τοῦ κυρίου Λομβάρδου εἰς τὰς συζητήσεις, εἶναι κοσμήματα ῥητορικά, fiorì retorica, ὡς λέγουσιν εἰς τὴν ἑπτάνησον, διότι δὲν ἔχουν οὔτε πραγματικότητα οὔτε ἐφαρμογὴν, εἶναι παρορμήσεις τῆς φαντασίας τοῦ κυρίου Λομβάρδου, καὶ τῆς φορᾶς τοῦ λόγου, μετὰ τὰ ὅποια ἐσπλήττει καὶ τὸ κοινὸν καὶ τὴν Βουλὴν. Δὲν νομίζω εἰς καμμίαν ἐποχὴν περισσύτερον ἀπὸ τὴν παρούσαν νὰ ἐρρημώθησαν καταλληλότερον, πιστότερον, οἱ συνταγματικοὶ θεσμοὶ τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν θέλῃ ὁ κ. Λομβάρδος, εἵμεθα ἑτοιμοὶ νὰ δεχθῶμεν τὸν ἀγῶνα τῆς συγκρίσεως μετὰ οἰκονομικὴν ἐποχὴν. Καὶ ὅταν ἐρχεται νὰ κατηγορήσῃ μίαν κυβερνήσιν, πρί-

πει νὰ στηρίξη τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐπὶ πραγμάτων, γεγονότων καὶ παραδειγμάτων, καὶ οὐχὶ δι' ἀορίστων καταγγελιῶν, ὡς πρότερος εἰσῆλθῃ τὸ σύστημα τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ ἤδη εἰσαγέται εἰς τὴν Βουλὴν· τὸ τοιοῦτον εἶναι τρόπος, ὅστις ἀποδεικνύει ἑλλειψὶν θάρρους, τὴν ἑλλειψὶν πραγμάτων, πρὸς ὑποστήριξιν μιᾶς τοιαύτης κατηγορίας· αἱ δὲ οἱ κατηγορῶν πρέπει νὰ φέρῃ ἀποδείξεις, ἄλλως ἢ κατηγορία μῖναι πρὸς ἄλλος τοῦ. Αἱ τελευταῖαι αἰνιγματώδεις φράσεις τῆς ἐπιτομῆς τοῦ ὑπανοῦν, ὅτι ὑπάρχει σύστημα κυβερνητικὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὃ ἐνεργεῖ ἐκτὸς τοῦ συντάγματος, en dehors de la Constitution· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ κύριος βουλευτὴς Ζακύνθου πρέπει νὰ ἐκθέσῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὰς ἰδέας τοῦ, διὰ νὰ ἐμείθῃ εἰς θέσιν νὰ τοῦ ἀποδείξωμεν, ὅτι ἕτερον σύστημα δὲν εἶναι ἐν ἐργασίᾳ, ἢ τὸ σύστημα τὸ καθαρῶς συνταγματικόν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Παρακαλῶ τὸν κύριον ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης νὰ καταθέσῃ τὰς ἐκθέσεις, αἱ ἔχῃ ἀπὸ τὸν εἰσαγγελεῖα Τριπόλεως περὶ τῶν ἐκεῖ συμβαίνοντων.

ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Περί τοῦ περιεχομένου τῶν ἐκθέσεων ὁ κύριος πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως χθὲς ὡμίλησε. Μὴ θέλωτε νὰ ταράττεται τὴν συνειδήσιν τοῦ τόπου μὲ φαντάσματα. Ἡ κυβερνήσις ἔχει τὸν ὀρθολογισμὸν τῆς ἡγεμονίας εἰς τὰς πράξεις τὰς ἐνόμους παντὸς οἰουμένης. Αἱ κατηγορούμεναι ἐνέργειαι, αἱ ὁποῖαι γίνονται περὶ ἐνεργειῶν κατὰ τοῦ συντάγματος δὲν ἔσκω τοσοῦτον σπουδαίαι, ὥστε νὰ προκαλέσωσι αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν ἐνόμων. Ἡ κυβερνήσις αὐτὴ χθὲς δι' ὧν ἔλα'ε μέτρων ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἀγρυπνεῖ καὶ εἶναι ἐτοιμὴ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον τῆς. Ἐνῶ δὲν περιέχουν τίποτε περισσώτερον αἱ ἐκθέσεις αὐταί, ἀπὸ ὅτι εἶπεν ὁ πρόεδρος, ἂν ἐπιθυμῆτε, εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ τὰς καταθέσωμεν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ζητοῦμεν νὰ τὰς καταθέσῃ, διότι δὲν θέλωμεν νὰ μᾶς λέγητε ὅτι εἴμεθα φαντασιώδεις. Πράγματι προσέειπον, ὅτι τὴν ἀνέστησιν αὐτὴν δὲν πρέπει νὰ τὴν ζιγῶνται οὔτε ἡ Βουλὴ, οὔτε ἡ κυβερνήσις, καὶ δὲν πρέπει νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει τί, ἢ μόνον κινήματα τοῦ ἀέρος, αἵτινα φαίνονται εἰς τοὺς ὁδούς, καὶ νὰ μᾶς λέγῃ ὅτι δὲν ἦσαν, δὲν γνωρίζω, δὲν γινώσκω. Δὲν λέγω, ὅτι ὑπάρχει κύμα, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ὑπάρχουν ἄτομα, αἵτινα σκέπτονται, ἐργάζονται, κατὰ τοιοῦτον, ὅπως ἐπέλεθ' ἂν οὐχὶ ἀνατροπὴ ἀλλὰ μία μεταρρύθμισις τοῦ ὑπάρχοντος πολιτεύματος. Εἶναι ἀνάγκη τῆς κοινωνίας εἶναι ἀνάγκη τῆς κυβερνήσεως, εἶναι ἀνάγκη τοῦ τόπου, ἢ συζητήσις αὐτὴ νὰ εἴδῃ νὰ ἐξετασθῇ καὶ φανερά, ὅστις δὲν φοβίται τὸ φῶς, ἐκείνος ἴσχυται ἐν τῇ ἀληθείᾳ. Ὅπως λοιπὸν μὴ μᾶς ἐπιπλήξῃ δευτέραν φοράν ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι φαντασιοκοποῦμεν, λέγω, ὅτι ἀπαιτῶ, ζητῶ καὶ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ κατατεθῶσιν αἱ ἐκθέσεις τῆς εἰσαγγελίας Τριπόλεως, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐγγράφα εἴτε τῆς εἰσαγγελίας εἴτε τοῦ νομάρχου. Εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀντιτάττω, τὴν ἀγόρευσιν τοῦ βουλευτοῦ Ξεροχωρίου κ. Ἀθ. Πετσάλη κατὰ τὰ 68 τὰ γεγονότα, ἃ ἔχομεν ἡμεῖς σήμερον καὶ τὰς ἐργασίας· οὐδεμία ἀναφορὰ τότε περὶ τῆς ἐπαρχίας τοῦ κράτους περὶ μεταβολῆς πολιτεύματος· οὐδὲν ἦτον ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Ξεροχωρίου κατὰ τὰ 1868 προσεκάλεσε τὴν τότε κυβερνήσιν καὶ τῆς εἶπε, ἀμφιβολίας τινὰς βλέπω εἰς τὸν λόγον ἐξῆς, ὡμίλητε περὶ μὴ ὀρθῶς κειμένων, αὐτὰ συνδέονται μὲ ἐκείνα ἃ ἐνοούμεν περὶ μετατροπῆς τοῦ πολιτεύματος, εἴθετε νὰ μοὶ δώσῃτε λόγον. Ἀπὸ τὰ 68 ἕως σήμερον αἱ ἐνέργειαι ἐκεῖναι δὲν ἔπαυσαν, ἐνισχυθήσαν μάλιστα, ἐβόσσαν μέχρι τῆς ἐγγραφῆς καὶ ὑπογραφῆς ἀναφορῶν, ἐπικαλοῦμαι λοιπὸν τὴν βοήθειαν τοῦ βουλευτοῦ κ. Πετσάλη κατὰ τὰ 68, ὅπως μὲ ὑποστηρίξῃ ἐναντίον τοῦ ὑπουρ-

γοῦ τῆς δικαιοσύνης κατὰ τὰ 69 καὶ νὰ μοὶ εἴπῃ, ἂν ἦναι φαντάσματα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὑποστηρίζει ὁ βουλευτὴς Ζακύνθου, ἢ ἦσαν φαντάσματα ἐκεῖναι, τὰ ὁποῖα ὑποστηρίζει ὁ βουλευτὴς Ξεροχωρίου κατὰ τὰ 1868. Ἄ· τότε δὲ· ἦσαν φαντάσματα ἐκεῖναι ἃ εἶπεν, δὲν εἶναι φαντάσματα ἐκεῖναι ἃ λέγω καὶ ἐγὼ σήμερον.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (ὁπουργὸς δικαιοσύνης). Δὲν ἔχω καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐκθέσεις ἢ μίαν τὴν τοῦ εἰσαγγελεῖος Τριπόλεως, ἢ ὁ κ. Λομβάρδος ἐπιμένῃ νὰ τὴν καταθέσω εἴμαι ἑτοιμὸς, ἵνα ἀποδείξω τὴν μὴ σπουδαιότητα ὧν τῶν κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐνεργειῶν.

Ὁ κ. Λομβάρδος χθὲς νὰ κάμῃ καὶ ἀντίθετον τῶν σημειῶν ἰδεῶν μου πρὸς ἐκεῖνας τὰς ὁποίας εἶπον κατὰ τὰ 68. Αὐτὴ ἡ ἀντίθεσις δὲν εἶναι πραγματικὴ, ἀλλὰ φανταστικὴ. Τότε ἐγὼ ἐλάμβανον τὰς ὑποθέσεις μου ἐκ φράσεων τινῶν, τὰς ὁποίας εἶπα κυβερνήσις ἐβόσσε· εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον αἰνιγματικῶς, καὶ συνέπιπτον δὲ τότε καὶ ἑτερὰ τι-ες φράσαι ἀόριστοι, αἱ ὁποῖαι ἐνυκλαρόμεν. Ἐνῶ σήμερον δὲν εἶναι ἡ ἰδίᾳ περίπτωσις. Δὲν ἔχομε· σήμερον παρὰ τὰς ἀορίστους φράσεις, τὰς ὁποίας ἐγὼ εἶ· μέλος τῆς Κυβερνήσεως εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῶ ἀκριβῶς καὶ νὰ εἶδω ποῖαν σπουδαιότητα ἔχουν. Λέγω εἰς τὸν κ. Λομβάρδον, ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον μόνον αἱ ἐνέργειαι κατὰ τοῦ Συντάγματος, αἱ προερχόμεναι ἐκ μιᾶς κυβερνήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα παρεστρέπονται εἰς τοιαύτας ἐνόμους ἐνεργείας, διότι δὲν εἶναι εὐχαιριστήριον ἀπὸ τῆς ὑπάρχουσας κατάστασις, οὐχὶ νυμῖμος, ἀλλὰ διότι δὲν ἐκπληροῦνται ἡ παράλογος φιλοδοξία τῶν. Αἱ ἐνέργειαι τῶν ἀποσπασμένων αὐτῶν καὶ τοῦ ἐνῶπιον τῆς ὀρθοφροσύνης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως χθὲς· ἡ Κυβερνήσις χθὲς αὐτὸ νὰ περιφρονῇ ἢ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς, ἀπὸ τῶν ἐξετιμῶν, ὅτι δὲν ἦσαν σπουδαῖαι, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀπειτούμενην προσοχὴν εἰς αὐτάς, διὰ νὰ μὴ κατηγορηθῇ ὅτι ὀκνεῖ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος, καὶ ἐπειδὴ προεγνώριζεν ὅτι ἔθελε τῆς γίνεαι ἐπιρρώσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦτο ἐκ περιστάσεως ἔθελεν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν νὰ τὴν παραπέμψῃ εἰς τὰ δικαστήρια. Ἄς μείνῃ ἡτιτοῦ· ὁ κ. Λομβάρδος, ὅτι οἱ συνταγματικοὶ θεσμοὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν διατρέχουσι αὐδὲν κίνδυνον· ἐν τῷ τότε μόνον οἱ θεσμοὶ δύνανται νὰ διατρέξωσι κίνδυνον, ὅταν συνωμοτήσῃ μία Ἑλλ. Κυβερνήσις κατ' αὐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἐλπίζω ποτὲ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ καμίναν Κυβερνήσιν, καὶ ἂν ἔθελε παρουσιασθῇ τοιαύτη Κυβερνήσις, ἔθελεν εὐσεβῆ ἀπομεμονωμένη καὶ ἔθελε καταταχυνθῇ. Φρονῶ, ὅτι ἀρκούντως διαφώτισα τὸ ἀντικείμενον αὐτό, ὥστε νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ ὁ κ. Λομβάρδος χωρὶς νὰ θέλῃ τὴν καταθέσιν τῶν ἐγγράφων, ἀλλ' ἂν τὴν θέλῃ εἴμαι ἑτοιμὸς νὰ καταθέσω τὰ ἐγγράφα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐπιμένω καὶ ζητῶ νὰ κατατεθῶσιν αἱ ἐκθέσεις τοῦ Εἰσαγγελεῖος Τριπόλεως.

Θ. Π. ΔΗΜΟΓΙΑΝΝΗΣ (ῥ'το ρ'τος ἐξωτερικῶν). Ὑπάρχουσι ἐντιμολογικὰ, συναφῆ μὲ τοιοῦτον πολῦτιμα καὶ ἐκτὸς συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ὥστε νομίζω, ὅτι ὅταν τις πρόκειται νὰ θέσῃ τὴν χεῖρά του ἐπ' αὐτῶν, ὀρεῖται νὰ τὴν θέσῃ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ εὐλαθείας. Εἰς ἐμὲ καθήκον νὰ προκαλέσῃ, ἵνα περιέθωσιν εἰς τὴν δημοσιότητα, πᾶν ὅ,τι ἐν τῷ κρυπτῷ τεκταίνεται, διὰ νὰ προλάβῃ τοὺς κινδύνους, οὓς ἡ περαιτέρω περιεργασία τῶν τεκταινομένων κίνδυνον νὰ προκαλῇ, τοιοῦτον ἔχει καθήκον νὰ μὴ θέλῃ τοσοῦτον πολῦτιμον καὶ λεπτὰς χορδὰς, εἰμὴ ὅταν ἔχῃ πλήρεις παραιθήσεις καὶ στηρίξῃ ἐπὶ ὀρισμένῳ γεγονότων τὰς παραιθήσεις τοῦ, καὶ τότε πρέπει νὰ ἀναπτύσῃ τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ νὰ ἐκτυλίσσῃ λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς, διότι οἱ σκοτεινοὶ λόγοι καὶ αἱ ἀόριστοι ἐκφράσεις, ὅταν πρόκειται περὶ

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχομεν τώρα τὸ περὶ ἐγγείου φόρου· εἶναι δευτέρᾳ ἀνάγνωσις. (*Ἀναγιγνώσκεται*).

Λ. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Παρακαλῶ ἐκεῖ ὅπου λέγει ΣΠ΄, κάμτε- το ΣΙΗ΄, διότι εἶναι λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐδιορθώθη. Λοιπὸν παραδέχεται ἡ Βουλὴ διὰ δευτέραν ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον αὐτό;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

(*Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ διὰ δευτέραν ἀνάγνωσιν τὰ ἑξῆς νομοσχέδια. 1) περὶ φόρου ζώων κλπ. 2) περὶ ἐλαττώσεως τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων. 3) περὶ προικο- δοτήσεων τῶν δήμων. 4) περὶ συντηρήσεως τηλεγραφικῶν γραμ- μῶν. 5) περὶ συμβάσεως ἐν Βιέννῃ. 6) περὶ ταχυδρομικῆς συμ- βάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας. 7) περὶ ὁμοίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐταιρίας « ἡ Μικρὰ Ἀσία », 8) « περὶ πι- στώσεως 17,930 πρὸς συμπλήρωσιν θέσεων κενῶν ἐπαρχείων. 9) « περὶ κυρώσεως δύο Βασ. Διαταγμάτων, περὶ ἐλαττώ- σεως εἰσαγωγικοῦ τέλους κλπ. 10) « περὶ τομῆς τοῦ ἱσθμοῦ τῆς Κορίνθου », 11) περὶ δημοτικῶν δασμῶν Πατρῶν », 12)*

« πρότασις περὶ τῶν ἐγγράφων καὶ ἀγράφων ὑποθηκῶν τῆς Ἑπ- τανήσου ».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, τὰ ἔργα μας ἐτελείωσαν, αὐριον παρα- καλεῖσθε νὰ ἐλθῃτε ἐνωρίς.

ΠΟΛΛΟΙ. Τὴν ὥραν νὰ ὀρίσωμεν.

ΤΙΝΕΣ. Τὴν ἐνδεκάτην.

ΕΤΕΡΟΙ. Τὴν ἐννάτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι ὑπουργοί, ὅπου ἔχετε καὶ ἄλλας ἀσχο- λίας τί λέγατε;

Θ. ΖΑΪΜΗΣ. (*Πρωθυπουργός*.) Νομίζω, καταλληλοτέρα ὥρα εἶναι ἡ ἐνδεκάτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παραδέχεσθε, κύριοι βουλευταί, τὴν ἐνδεκάτην;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν αὐριον εἰς τὰς ἐνδεκα.

Λύεται ἡ συνεδρίασις (ὥρα 2 παρὰ 25|60.)

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ. Νά εξαλειφθῇ ἡ ὑπογραφή τοῦ ὑπομνηματάρχου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν ὑπάρχει.

ΚΑΛΑΙΦΡΟΝΑΣ. Ἐπειδὴ ἐμειγάρουν τὸ πρῶτον, ἀρὸς εἶναι πολὺ ἀπλοῦν εἰς τὴν λύσιν τοῦ, προσθέτω καὶ ἐγὼ ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι εἶναι κοινόν, δὲν ἀποκλείεται κανεὶς αὐτοῦ πᾶς ὅστις ἔχει μίαν ἰδίαν συμφέρονσιν ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ἐκείνης τῆς ὑποχρεωτικῆς, τὴν ὅποιαν ἐνεργεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀναφέρῃ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Βουλὴν· διότι ἴσως τὸ ὑπουργεῖον ἀπέβριζε τὴν ἰδέαν του εἶναι κοινὸν δικαίωμα καὶ κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ἀποστρέψῃ, τὸ σύνταγμα τὸ λέγει, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι εἶναι κοινόν, καὶ ἐπομένως κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὸ ἀραιρέσῃ. Νά σταλῇ λοιπὸν τὸ ὑπόμνημα εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ὑπογραφή ὑπομνηματάρχου δὲν ὑπάρχει.

ΠΟΛΛΟΙ. Λοιπὸν νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, πρὸ παντός ἄλλου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ὁρκωμοσίς τῶν μὴ ὁρκισθέντων κυρίων βουλευτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κατὰ τὸ ἀρθρον 21 τοῦ κανονισμοῦ προηγούνται τὰ διάφορα ἔγγραφα, τὰ ὅποια παρουσιάζονται.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐνδεχόμενον νὰ ἔχουν νὰ κάμουν παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐγγράφων αὐτῶν, τὰς ὁποίας δὲν ἔμπορουν νὰ κάμουν πρὶν ὁρκισθῶν.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ ΚΑΙ ἑτεροὶ Βίβλια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Φέρετε τὸ ἀρθρον τοῦ κανονισμοῦ, τὸ ὅποιον ὑποστηρίζει τὴν γνώμην σας, ἄλλως δὲν σὰς ἀκούω.

Μία ἄλλη ἀναφορὰ παρουσιάσθη καὶ συνεστήθη ἀπὸ τὸν βουλευτὴν Ψαρῶν κ. Κοιζιάν, ὑπογεγραμμένη ἀπὸ ἀποστράτους παραπονουμένους ὅτι ἡδικήθησαν ἐγγράφῳ ἡ Βουλὴ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν;

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Ἐγὼ παρακαλῶ νὰ ἀναγνωσθῇ (θόρυβος).

ΔΕΚΚΑΣ. Κύριε πρόεδρε, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μάθω ἐν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν; διότι ὑπάρχει μία ὑπόθεσις τελευτήσασμένη.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι νευτικοί, κύριε Δέκκα.

ΔΕΚΚΑΣ. Πολὺ καλὸν ἐνόμιζα πῶς ἦσαν τῆς ἑρᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν;

ΠΟΛΛΟΙ Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ κύριοι ὑπουργοὶ ἔχουν ν' ἀνακοινώσουν ἔγγραφα;

ΤΙΝΕΣ. Νά ὁρκισθῶν πρῶτον οἱ κ. κ. βουλευταί.

Προερχοῦνται καὶ διδόνται ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου παρόντος ἱερέως τὸν νεοορισμένον ὄρκον οἱ βουλευταὶ Πάλλης Γεώργιος Τ. Ἰακωβάτος καὶ Χ. Τ. Ἰακωβάτος.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ προσόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἡ δευτέρα, κύριοι, ἐν Αθήναις ἐθνικὴ συνέλευσις κατὰ τὸ 1863 ἐπελήφθη τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος· τότε ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ τῆς συνέλευσεως, ἡ ὅποια ἀσχολήθη εἰς τὸν καθαρτισμὸν νομοσχεδίου τούτου. Τὸ νομοσχέδιον καθιερώθη, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐπιφέρθη ὑπὸ τῆς συνέλευσεως καὶ ἔμεινε σχέδιον. Κατὰ τὸ 1867 τὸ ὑπουργεῖον τὸ προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Κρυμουνδούρου εἰσήγαγεν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων, τὸ ὅποιον ἐτρεφέτο κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ἐλάσεις τοῦ νομοσχεδίου τῆς Συνελεύσεως, ἀλλὰ καὶ πάλιν δυστυχῶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἐλάττει τὴν τύχην νὰ μεταβληθῇ εἰς νόμον. Τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον εἰσάγω σήμερον, στηρίζεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ἐλάσεις τῶν δύο προη-

γουμένων νομοσχεδίων, μετὰ τροποποιήσεων τινῶν οὐσιωδῶν, τὰς ὁποίας ἡ πείρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν. Τὸ νομοσχέδιον, κύριοι, εἶναι κατὰ τὴν γνώμην τῆς κυβερνήσεως λίαν ἀναγκαῖον καὶ διὰ τοῦτο θὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ νὰ σταλῇ ἀμέσως εἰς τὰς ἐπιτροπὰς, καὶ τὰς ἐπιτροπὰς, νὰ μὴ τὸ ἀναβάλλωσιν εἰς τὰς ἑλληνικὰς Καλένδας, ἀλλὰ νὰ σπεύσουν νὰ φέρουν τὴν ἐκθεσὶν τῶν. (Ὁρα παραρτήματι 9).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ, θὰ διανεμηθῇ καὶ θὰ σταλῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Κατὰ τὸν νόμον περὶ προξενίων τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853, τὰ προξενία διαίρεσθαι εἰς τρεῖς κατηγορίας, εἰς τὰ ἐμισθία, εἰς τὰ ἀμισθία καὶ εἰς τὰ προσεπιχορηγούμενα. Τὰ προξενικά ἔσοδα τῶν ἐμισθίων εἰσάγονται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ οἱ προξενεὶ πληροῦνται ἐκ τοῦ ταμεῖου, τὰ δὲ τῶν ἀμισθίων εἰς τὸ ἰδιαίτερον ταμεῖον τῶν προξενίων ἀμισθίων ὄντων· εἰς δὲ τὰ προσεπιχορηγούμενα (λαμβάνουν μὲν τὰ ἔσοδα, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἀνεπαρκῆ, προτιμωρίζθη ποσὸν τι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀνεπαρκούς. Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1869 ἐν ὑποπροξενίον, τὸ ὅποιον ἦτον ἐμισθιον, ἀρρέθη παρ' αὐτοῦ, δηλ. δὲν προσδιωρίσθη ἡ πίστωση πρὸς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ δὲν μετετέθη εἰς τὰ ἀμισθία. Ἐντεῦθεν, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα οὕτε μισθὸν νὰ λάβῃ, οὔτε τὰ προξενικά ἔσοδα, διότι δὲν συμπεριλήφθη. Δι' ἐνός νομοσχεδίου ζητῶ συμπληρωτικὴν πίστωση πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης.

ΣΩΤΗΡΙΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀρὸς ἀφ' ἑαυτοῦ, μήπως ἠννόησαν ἡ Βουλὴ νὰ κατεργηθῇ;

ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ. Δὲν πιστεύω, δι' ἐν προξενίον προσήρουν τόσα συμφέροντα, ὅτι ἔδειλε γίνεαι τὸ τοιοῦτον σιωπηρῶς. (Καταθέτει εἰς τὸ προεδρεῖον τὴν ἐκθεσὶν καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ ἀρ. 3220 κτλ.)

Ἡ ἐπιχειρήσις ἐνὸς μεγάλου ἔργου μεταδιδόντος ἐντελῶς τὴν κατάστασιν τῆς Αἰγύπτου ὅχι μόνον εἰλκυσεν ἐκεῖ μέγαν πληθυσμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπόριον ἀνέπτυξε καθ' ὑπερβολὴν. Μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου μέγα μέρος παρέστησαν ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν. Τὴν ἀνάγκην τῆς μετοβολῆς τῶν κατὰ τὸ γενικὸν π. ὀφεινῶν τῆς Αἰγυπτιακῆς διείδεν ἄλλο ὑπουργεῖον, τὸ ὑπουργεῖον τοῦ 1867 προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Κορυμνιδίου, καὶ εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπέστειλε διὰ πράξεως τὸν δαθλὸν τοῦ πολιτικοῦ πράκτορος καὶ κατὰ συνέπειαν ἀντὶ τοῦ μισθοῦ ἐπὶ τῇ δόσει τῶν κειμένων νόμων ἀπέδωκε ποτὸν μετὰ εἰς τὸν, ὅσον ἐπὶ τῇ εἰς τὸς ἀνάγκης τοῦ πράκτορος τούτου. Ἡ ἀπόφασις ἐκείνης τῆς κυβερνήσεως δὲν ἐτελεσθῇ ἐντελῶς, διότι μόλις ἤρξατο καὶ ἀντιρῶν ὑπὸ τῆς διαδόχου κυβερνήσεως. Συμμερίζομενος πλεονέστερα τὰς ἰδίας, αἱ ὁποῖαι ὑπερβύσαν τὸ μέτρον καὶ ἀκολούθῳ αὐτὰς, ἐπιζητῶ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ προτείνω τὸ νομοσχέδιον αὐτό (καταθέτει εἰς τὸ προεδρεῖον ἐκθεσὶν καὶ νομοσχέδιον περὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικοῦ προξένου).

Σ. ΣΟΥΤΣΟΣ (ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν) Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τέσσαρα νομοσχέδια· α' περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ κατὰ γὴν στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1870· β' περὶ στρατολογίας τοῦ ἔτους 1870· γ' περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνιργείᾳ καὶ διαθέσιμότητι τῶν ἀνωτέρων καὶ ὑποδεστέρων αξιωματικῶν τοῦ μονίμου στρατοῦ. Τὸ δ' κύριοι, εἶναι περὶ ὁργανισμοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου. Γνωρίζετε, κύριοι, ὅτι ἀρ' ὅτι ὑπάρχει τὸ σχολεῖον τῶν εὐέλπιδων, ὅτι πολλὰ διατάγματα μετεβίβαν αὐτό· αἱ καθημεριναὶ αὐταὶ μεταβολαὶ δὲν ἔμπορουν νὰ φέρουν οὔτε εἰς τοὺς διδάσκοντας, οὔτε εἰς τοὺς διδασκόμενους, οὔτε εἰς τὸ δημόσιον καλὸν ἀποτέλεσμα. Ἐπομένως ἐννοεῖται ἀναγκ-

ἐπιχύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος, πρέπει νὰ συντελεῖται καὶ οἱ νόμοι. Ὅταν ἐπὶ παραδείγματι εἴτῃ εἰς δῆμαρχος εἶδῃ δῆμον ὅπου ἀνῆλθῃ, ὅτι ἔχει πληθυσμὸν 3,000 καὶ τοῦ εἴπατε ὅτι οὐδέποτε ἔχει πλέον τῶν 700 ψηφοφόρων, καὶ εἴπομεν ὅτι πῖντε ψυχὰς, δίδουν ἓνα ψηφοφόρον, ἡμπορῶ νὰ τοῦ χαρίζω ὅπως ὁ κύριος Σωτηρόπουλος εἰς ἓνα νόμον περὶ φορολογίας ἔλαγε, δηλώσατε καὶ αὐτὸς χαρίζω 10 ἢ 15 τοῖς 0|0, οὕτω καὶ ἐγὼ χαρίζω εἰς ἓνα δῆμον 10 ἢ 15· ἀλλ' ὅταν εἴδατε ὅτι ἔχει 3,000 ψυχὰς καὶ δίδει 1,000 ψηφοφόρους, εἶναι ἀληθὲς τοῦτο; αὐτὸ θέλω ν' ἀκούσω· καὶ δὲν εἶμαι εἰς τὴν στιγμὴν διὰ νὰ εἴπω ὅλα ὅσα ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου· ἀλλ' ὅταν εἴπω εἰς τὸν δῆμαρχον ἔχετε τὸ 1|3 τῶν κατοίκων ψηφοφόρους; εἶναι ψεῦδος· καὶ ὅταν εἰσαχθῇ εἰς δίκην καὶ τιμωρηθῇ, τότε ἐπέρχεται ἡ ἀκρίβεια (θέρμερος). Λοιπὸν εἰς τὴν μόρφωσιν συντελεῖ καὶ ὁ νόμος, ὅστις θὰ συνταχθῇ κατὰ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἀποτέλεμα, εἰς τὰ ὅποια δυστυχῶς ἐξωκρίλλομεν ἰσως ἰσως χωρὶς νὰ θελωμεν.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Μοί φαίνεται ὅτι εἶναι πολὺ βαρὺ πρᾶγμα νὰ λέγηται ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὅτι τὰ ἤθη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι τοιαῦτα, ὥστε δὲν δύνανται νὰ εὐδαιμονήσουν αἱ συνταγματικαὶ ἐλευθερίαι, καὶ τὸ κοινοβούλιον νὰ σιγᾷ διὰ τοῦτο θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ κάμω μίαν παρατήρησιν, ὅτι ἐκ τῆς πείρας, τὴν ὅποιαν ἔχω, ἐπίσταν ὅτι ἡ διαφθορά ὑπάρχει μόνον εἰς τοὺς πολιτευομένους, καὶ ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, εἰς τὸν ὅποιον ἀνέκουν αἱ ἐλευθερίαι δὲν ἐποτίσθη ἀκόμη ἀπὸ τὴν διαφθορὰν τῶν πολιτευομένων ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀγνὸς καὶ οὐδὲν προσκομὲν νὰ φέρῃ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὅποια εἰς ἐκείτῃ διατήρησιν. Ὀλίγοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι διαφθείρουν τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας· διότι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι διαφθαμένοι· πρέπει δὲ νὰ ληφθῇ πρόνοια κατ' αὐτῶν. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἡ αἰτία καὶ ὅχι ὁ ἑλληνικὸς λαός. Καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ὅστις ν' ἀμφισβῆται, ὅτι ὅταν αἱ κυβερνήσεις δὲν ἐπεμβαίνουν εἰς τὰς ἐκλογάς, ὅταν οἱ χρησιμοῦντες ὡς ὄργανα τῆς νοθεύσεως τῶν ἐκλογῶν τιμωρῶνται σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ὅταν αἱ Βουλὴ ποιεῖται ἐξελέγξει εὐλακρυνεῖς, δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφισβῆσις ὅτι αἱ συνταγματικαὶ ἐλευθερίαι θέλουσι εὐδοκίμησαι καὶ κατὰ τὰς ἐκλογάς καὶ ἐν τῷ περιβάλλῳ τῆς ἀντιπροσωπείας· ἐπομένως ἀποκρούω πᾶσαν ἰδέαν ὅτι τὰ ἤθη τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι πρόσκομμα εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἠθικοποίησις τῶν πολιτευομένων πρέπει νὰ ᾖ ἡ σκοπὸς τῆς ἐνεργείας, ὅστις δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ πολλῶν καὶ ἄλλων μέσων ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐατελέσεως τῶν νῦν κειμένων νόμων, οἱ ὅποιοι ἐπιβάλλουν καθέκον νομικὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ καταδιώκῃ τὰ ἐγκλήματα τὰ ἐκλογικὰ, καθὼς ἐπίσης ὑπάρχει τὸ ἥκον καθῆκον ὥστε οἱ πολιτευόμενοι, ἀπὸ προηγουμένως ἀναγνωρίζωσι τὰς ἰδίας ἐλλείψεις, αἱ μὲν Κυβερνήσεις νὰ μὴ ἐπεμβαίνουν εἰς τὰς ἐκλογάς, τὸ δὲ κοινοβούλιον νὰ κάμῃ ἐξελέγξει εὐλακρυνεῖς.

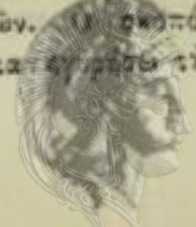
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Κύριοι, ἐννοεῖτε ὅτι δὲν δύναμαι ν' ἀφῶμαι ἀνευ ἀπαντήσεως τοῦ λόγου τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ Μεσολογγίου, κ. Διληγεώργη. Ὑποστήριξα ἐν μέρει τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δανοπούλου· εἶπον ὅτι δὲν ὀρεῖται οἱ νόμοι ἐὰν δὲν προσπαθῶμεν νὰ βελτιώσωμεν τὰ ἤθη ἡμῶν, καὶ προσέθεκα μάλιστα ὅτι ὀρεῖται καὶ Κυβερνήσεις καὶ Βουλὴ νὰ συντείνωμεν εἰς τοῦτο καὶ νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πολιτικῶν ἡθῶν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνατροφὴν ἡμῶν. Ἐννοεῖτε, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἦσαν λίαν λογικοὶ καὶ δὲν εἶχον οὐδὲν σκοπὸν, ν' ἀποδείξουν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶναι ἄξιος τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν· διότι χθὲς ἀκόμη, κύριοι, ἀπὸ τοῦ θάνατος τοῦτου ἐξέφρατα τὴν λατρίαν μου ὑπὲρ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν καὶ δὲν εἶ-

χον ἀνάγκην ἀπὸ τὸν κ. Διληγεώργη νὰ μὲ διδάξῃ ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ἄξιος συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν. Κακῶς λοιπὸν ἐνόμισα, ὅτι δύναται νὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰς συνήθεις τοῦ ἰδέας καὶ τοὺς συνήθεις τοῦ πόθους.

Ἡ Κυβέρνησις, κύριοι, προσεπάθει, καὶ ἐντὸς τοῦ βουλευτοῦ τοῦτου ἀποδείχθη τρανώτατα, προσεπάθει νὰ μὴ γίνῃ οὐδεμία ἐπεμβάσις εἰς τὰς ἐκλογάς. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατηγορήθη, ἀλλὰ κατηγορήθη ἀδίκως· καὶ μίαν ἐκλογὴν, διὰ τὴν ὅποιαν κατηγορήθη ἀδίκως ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἐπεμβά-κεν, εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ Μεσολογγίου. Πληθὺς ἐφημερίδιον καὶ ἀναφορῶν κατηγορήσαν τὴν Κυβέρνησιν ὅτι θέλουσι νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν κ. Διληγεώργη εἰς τὸ Μεσολόγγιον ἔκαμεν ἐπεμβάσεις· ἀλλ' αἱ ἐπεμβάσεις αὗται δὲν ἦσαν ἀληθεῖς. Ἐντὸς τοῦ κοινοβουλίου τοῦτου οὐδέποτε οὐδεμία φωνὴ ὑψώθη ἀπὸ μέρους τῆς ἀντιπολιτεύσεως περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἐκλογάς· ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ἐπραξε τὸ καθῆκόν της ὅσον ἀπὸ αὐτὴν ἐξήρτητο· αἱ ἐκλογαὶ θεσπείας τοῦ 1869 ἦσαν ἐπίσης καλὰί ὡς αἱ τοῦ 1865. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος τοῦτου, τὸ ὅποιον ἐξεπλήρωσε μετὰ θρησκευτικῆς ἀκρίβειας, ἐξεπλήρωσε καὶ ἐν ἄλλο καθήκον διὰ νὰ ὠθήσῃ εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν πολιτικῶν ἡθῶν· ἡ Κυβέρνησις ἐξηκολούθησε ἐπιδιώκουσα τὴν καταδίωξιν καὶ τὴν τιμωρίαν ὁλίων τῶν ἐγκλημάτων, τὰ ὅποια ἔλαβον χώραν κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς· καὶ δὲν γνωρίζω, κύριοι, ἐὰν ἄλλοτε παρεπέμ-βησαν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἐγκληματήσαντες κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, ὅσοι παρεπέμβησαν ἐπὶ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπραξε καλῶς τὸ καθῆκόν της, καὶ εὐχεται πᾶσα Κυβέρνησις νὰ τὸ ἐκπλη-ρώσῃ ὅσον αὐτὴ.

Ἐπρόκειτο, κύριοι, ἀπλῶς περὶ νόμων, καὶ εἶχον τὸ δικαίωμα, διότι τὸ εἶπον πολλῶν καὶ πάλιν θὰ τὸ ἐπαναλάβω καὶ αἰω-νίως θὰ τὸ λέγω, ὅτι οἱ νόμοι μόνον δὲν δύνανται νὰ μεταβά-λουν τινὰ κοινωνίαν, καὶ νὰ συντείνωσιν εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ἡθῶν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνατροφὴν τοῦ τόπου. Καὶ θεσπείας, κύριοι, οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ σήμερον ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὴν ἀνατροφὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους ἢ τοῦ Βελγικοῦ· δὲν ἐδύ-νατο νὰ τὴν ἔχῃ, διὰ νὰ φθάσῃ τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος ἐκεῖ ὅπου σήμερον ἔφθασεν, ἐπρεπε νὰ διέλθῃ διὰ διαφόρων περιπετειῶν καὶ ἐπρεπε νὰ διέλθῃ δύο αἰῶνες. Δὲν εἶναι δυνατόν δι' ἡμᾶς εἰς διάστημα εἰκοσιν ἢ τριάκοντα ἐτῶν νὰ ἀνατραφώμεν πολι-τικῶς καὶ νὰ μορφώσωμεν τὰ ἤθη μαι, ὡς εἶναι σήμερον τὰ ἤθη τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ. Τί ὀρεῖται, κύριοι, νὰ ἐπαινῶμεν ἐκ-τούς καὶ νὰ θελωμεν νὰ δημοσκοπῶμεν κολακεύοντες τὰς ἀδυ-ναμίας ἡμῶν; Ὀρεῖται νὰ εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, διότι μόνη ἡ ἀλήθεια δύναται νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα μας.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Ὁ κ. πρωθυπουργός εὗρε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀπολογηθῇ διὰ τὴν πολιτείαν του, ἐν ᾧ οὐδεμία κατηγορία ἐγέ-νετο κατ' αὐτοῦ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, καὶ θὰ ᾗτο ἀτοπώτατον ἐὰν τὴν στιγμὴν αὐτὴν ᾔθελε τις κατηγορήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τοῦτο. Ἐνόμισα ὁμῶς, ὅτι δὲν ἐπρεπε νὰ μὴ γίνῃ ἀ-πάντησις εἰς μίαν ἐξηγήσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὅ-ποια συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας χθὲς ὁ ἴδιος ἐπολέμησεν. Πολλοί, κύριοι, καταφερόμενοι ἐναν-τίον τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν καὶ πολλοὶ ξένοι ἔχοντες σημερινὸν νὰ ἴδωσιν ἐν Ἑλλάδι ἕτερον σύστημα πολιτείας, τοῦτο ἔχουσιν εἰς τὸ στόμα τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἔχει ἀνατροφὴν συνταγματικὴν καὶ εἶναι ἀνάξιος συν-ταγματικῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐθλίβον πολὺ, ὅταν ἤκουσα τὸν ἀρ-χηγὸν τῆς Κυβερνήσεως διὰ μιᾶς ἀπροσέκτου φράσεως νὰ ἔλθῃ εἰς ὑποστήριξιν τοιούτων ὀλεθρίων ἰδεῶν. Ὁ σκοπός μου δὲν προέβαινε περαιτέρω· δὲν ᾔθελα νὰ κα-ἐπὶ τὴν Κυβέρ-

συμπερόντων τοσούτον πολυτίμων, διαταράσσουσι τὴν κοινὴν συνείδησιν τοῦ τόπου, ἐξεγείρουσι τὰς ὑπονοίας τοῦ κοινού, τοῦτο δὲ οὐ μόνον δὲν φέρει ὠφέλειαν εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα, ἀλλὰ βλάβην μεγάλην. Δὲν πρόκειται, κύριοι, νὰ συζητήσωμεν περὶ μικρᾶς τινος παραδόσεως δημοσίου ὑπαλλήλου, ἥτις προκαλεῖ τὴν ἐξέλεγχιν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, δὲν πρόκειται νὰ συζητήσωμεν, ἂν ἐτηρηθῇ διάταξις τις οὐσιώδης, ἢ ἐπουσιώδης τῶν νόμων τοῦ κράτους, πρόκειται περὶ τῶν βάσεων τῆς πολιτείας καὶ τῶν θεσμῶν, οἱ ὅποιοι διέπουν τὴν πολιτείαν ὅλην.

Χθὲς δὲν ἤμην παρὼν ἐν τῇ Βουλῇ, ἀλλ' ἀπνυθύνθη ἐπερώτησις πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ ἀπευθύνας τὴν ἐπερώτησιν ταύτην, ἀνέπτυξεν αὐτήν, καὶ ἐξέθεσε τὰ γεγονότα, ἀφ' ὧν ὠρμάτω, ἐφ' ὅσον τοῦ ἤτο δυνατόν. Ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἔδωκε διασαφήσεις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης, καὶ ἡ Βουλὴ ὅλη, καθὼς ἤκουσα σήμερον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν, ἐθεώρησε τὰς ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ δοθείσας διασαφήσεις ἀρκούσας καὶ προσῆλθε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Σήμερον αἰρνεῖς ἐν τῷ μέσῳ ἐτέρας συζητήσεως καὶ ἐτέρας ἐργασίας: ῥίπτονται γενικαὶ φράσεις· ἐπικαλοῦνται τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ἀποστρέφονται τὸ σκοτὸς καὶ ῥίπτουσι ἀληθῶς πολλὰς κενὰς καὶ ἀσφαλεῖς φράσεις. Ἡ κυβέρνησις, κύριοι, εἶναι ἐτοιμὴ νὰ σᾶς δώσῃ διασαφήσεις. Τί σᾶς ἀνησυγεῖ, ποῖα γεγονότα σᾶς ταράττουσιν; ἔλθετε, ἀναπτύξατε ἀπὸ τοῦ θέματος καὶ εἰμεθα ἐτοιμοὶ νὰ σᾶς δώσωμεν διασαφήσεις, ἵνα δι' αὐτῶν καθησυχάσῃτε καὶ τὴν συνείδησιν ὑμῶν καὶ τὴν συνείδησιν τῶν ἀκουόντων ὑμᾶς, ὅπως ἡμεῖς ἔχομεν ἔσυχον καὶ γαληνίαν τὴν ἡμετέραν συνείδησιν.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ ἡμερησία διάταξις εἶναι ἡ ἐξῆς.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κύριε πρόεδρε, ἐγὼ σᾶς εἶχον ζητήσει τὸν λόγον, ἐντούτοις δὲν με ἐκαλέσατε νὰ ὁμιλήσω, ἐγὼ παραιτούμαι, ἀπλῶς μόνον σᾶς κάμνω τὴν παρατήρησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐνόμιζον ὅτι παρητήθητε. Χθὲς ἐμείναμεν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν δύο βουλευτῶν, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ κ. Κατσάκου ἐγένετο ἀποδεκτή. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ. Λένωσιν, εἰς τῶν βουλευτῶν ὑπεστήριξεν ὅτι ὁ κ. Λένωσις ἀνεχώρησε διὰ νὰ ἐλθῇ καὶ ἦλθεν ἐνταῦθα. Δὲν ἔμπορευσεν ὁμοῦ νὰ εἴρῃ παρούσαν πλέον τὴν Βουλὴν, διότι εἶχε λῆξει ἡ σύνοδος· ἐδῶ ἐμείναμεν. Λοιπὸν ποῖος ἔχει τὸν λόγον ὑπὲρ ἢ κατὰ;

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐγὼ ἔχω νὰ προσθέσω δύο λέξεις. Ὁ κ. Λένωσις μαθὼν ὅτι ὁ πατὴρ του ἀσθενεῖ βαρύνως, ἀνεχώρησε καὶ ἀπὸ κακοκαιρίαν ἐμποδίσθη ἐπὶ δέκα ἡμέρας.

ΠΟΛΛΟΙ. Δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν ἡ Βουλὴ παρεδέχεται αὐτό;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐρχεται ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὸν πρῶτον βουλευτὴν Β. Δημητρακόπουλον.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ἦτο παρὼν καὶ ἀσθενής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης ὡς πρὸς αὐτόν;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν παρεδέχθη.

« Μισθὸς καθυστερούμενος εἰς τὸν Ἰανουάριον ἕως 6 Μαΐου 1868 δραχ. 420. »

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει διαφωνία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅτι ἡ ἀπαιτήσις αὕτη εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἐζήτησα ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἶρον ὅτι ὁ νόμος, περὶ οὗ ὁ λόγος, εἶχε διορισθῇ τακτικῶς, ἀπελθὼν ἐπίσης τακτικῶς, εἶναι χρονολογία βεβαιωμένη· τοῦ καθυστερεῖται μηνιαία μισθοδοσία τριῶν μηνῶν, καὶ

διὰ κανένα λόγον δὲν ἔμπορεῖ νὰ μὴ τοῦ ἀποδοθῇ. Ὁ κύριος συνάδελφος, ὁ ὁποῖος ἀντίεστη, δὲν εἶχεν ἄλλον λόγον, ἀλλὰ λέγει, ἐπειδὴ εἰσέχθη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ δικαστήριον δὲν ἔμπορευμεν νὰ πληρώσωμεν. Αὐτὸ δὲν τὸ θεωρῶ λογικόν, διότι αὐτὴν τὴν στιγμήν, φέρω ὑμᾶς, κύριε πρόεδρε, δικαστὴν αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, δὲν ἔμπορεῖτε νὰ μὴ πληρώσῃτε αὐτάς. Ἡ ἀπαίτησις αὕτη εἶναι δικαιοσύνη.

ΚΑΡΔΑΡΑΣ. Κύριε πρόεδρε, ἔγγραφα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ἐξέθεσαν ὁ κύριος Δανουπουλὸς δὲν παρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Ἐξέθεθ' ὅτι ὑπάρχουν, ἀλλὰ δὲν παρουσιάσθησαν.

ΠΕΡΡΟΤΗΣ. Νὰ πληρωθῇ διὰ νὰ μὴ πληρώσωμεν καὶ δικαστικά ἐξόδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχει ἡ Βουλὴ ἑνστάσιν;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ.

« Ἐξόδα τῆς εἰς Νάξον ἐπιτροπῆς ἀνὰ δραχμὰς 100 εἰς ἕκαστον. 300. »

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρεδέχθη.

« Ὁμοῖα τῆς εἰς Κόρινθον ἀνὰ δρ. 200 εἰς ἕκαστον. . . 2000. »

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρεδέχθη.

« Ὑπέρβασις γενομένη διὰ μισθοδοσίαν προσωπικοῦ γραφείου καὶ κλητῆρων ὑπὸ τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου. . . . 1600. »

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. ἔχω τὸν λόγον, κύριε Πρόεδρε. Κύριοι, ὅταν μ' ἐτιμήσατε μετ' τὴν προσωρινὴν προεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἀμέσως ἐζήτησα καὶ ἔλαβον πληροφορίας περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου καὶ τῶν κλητῆρων καὶ τῶν δαπανῶν αὐτῶν. Μοι ἔδωσαν τὰς δεούσας πληροφορίας· τὸ προεδρεῖον ἐζήτησε νὰ σχηματίσῃ προσωπικὸν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου. Συγχρόνως παρουσιάσθησαν παραπολλαὶ ἀπαιτήσεις καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ γραφείου καὶ διὰ τοὺς κλητῆρας. Τὸ προεδρεῖον ἐζήτησε καὶ ἔλαβε πληροφορίας ἀπὸ τὸ προηγούμενον προεδρεῖον τί ἐδαπανοῦσε κατὰ μῆνα, καὶ ἐσχημάτισε τὸ προσωπικὸν καὶ τοῦ γραφείου καὶ τῶν κλητῆρων πολὺ οἰκονομικώτερον ἀπὸ τὸ προηγούμενον προσωρινὸν προεδρεῖον. Μολοντοῦτο πολλὰ παράπονα ἀγέρθησαν κατὰ τοῦ προεδρείου καὶ ἰδίως κατ' ἐμοῦ, διότι δὲν ἔχομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις, καὶ εἰς τὰς ἐρημερίδας μετ' ἐξαλάν' ἀδιαφορῶ. Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν αὕτη ἔχουσα τὰ προηγούμενα παρεξέτραπῃ εἰς ὑπέρβασιν. Εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ. Παρατηρῶ μολοντοῦτο, κύριοι βουλευταί, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἀγαπῶμεν ὅλοι τὴν οἰκονομίαν, λέγω, ὅτι τὰ προσωρινὰ προεδρεῖα νὰ μὴ κάμουν καμμίαν ὑπέρβασιν ἀπὸ τὰς δαπάναις τὰς νομοθετημένας τοῦ ὀριστικοῦ προεδρείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει καμμία ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρεδέχθη. — Κύριοι, ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος προβλέπει ἐπὶ ἑξ μηνῶν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι ἐνιαύσιοι. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν, ἐπειδὴ αὕτη ἡ σύνοδος προβλέπεται ὅτι ὁμοῦ μετ' τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς θὰ κάμῃ ἑπτὰ μηνῶν, νὰ προστεθῇ ἐνὸς μηνὸς μισθοδοσία διὰ τοὺς προσωρινούς ὑπαλλήλους καὶ κλητῆρας. Τόποσόν αὐτὸ ἀναβαίνει περίπου εἰς 2500 δρ. Ἐγκρίνει ἡ Βουλὴ τὴν δαπάνην αὐτήν;

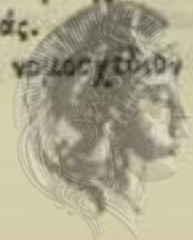
ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν ἐγκρίνεται. Ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις αὕτη, κύριοι. Τρίτη ἀνάγνωσις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως διὰ τὰς νέας τηλεγραφικὰς γραμμάς.

ΜΠΟΥΤΟΣ. Κύριε πρόεδρε, τὸ νομοσχέδιόν περὶ τηλεγραφίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 42.

τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1869.

(Παρασκευή.)

Ὡρα 11 παρὰ 1¼ π. μ.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, γενομένης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀντιγράψαντες τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀντίρρησης κατὰ τῆς συντάξεως τῶν πρακτικῶν;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν ὡς ἔχει.

Ὁ Βουλευτὴς Κερκύρας κ. Τοπάλης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ ἐπανελεύσεως τῶν κτημάτων κτλ.

ΠΟΛΛΟΙ. Νὰ τυπωθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν θὰ τυπωθῇ, ἀφ' διανεμηθῇ, καὶ θὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν.

Ὁ Βουλευτὴς ἐκ Κερκύρας κ. Τοπάλης ἐπίσης ὑποβάλλει ὑπόμνημα ὑπομοίραρχου τινὸς Ἀγγελόπουλου διαμένοντος ἐν Κερκύρᾳ περὶ τῆς ἀποτελεσματικῆς κατ' αὐτὸν καταδίωξεως τῆς ληστείας· νὰ τυπωθῇ ἢ νὰ σταλῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν;

ἈΘ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κύριε πρόεδρι, παρακαλῶ δὲν μοι λέγατε τὸ ὑπόμνημα αὐτὸ εἶναι ὑπὸ ὑπομοίραρχου; μοι φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι καλὸν ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιτρέπῃ τὸ τοιοῦτον. Ὁ Βουλευτὴς ἡμπορεῖ νὰ τὸ υἱοθετήσῃ καὶ ἐὰν τὴν ὑπογραφήν του.

ΤΙΝΕΣ. Τὴν ἔβαλε.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἀπορῶ μάλιστα πῶς ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν παρὼν δὲν ἀποκρούει τὸ τοιοῦτον. Ὃταν ὁ ὑπομοίραρχος ἢ οἰαδήποτε ἀρχὴ ἔχει ἰδέας τινὰς ἀποτελεσματικὰς πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας ἢ περὶ ἄλλου ἀντικειμένου, δύναται νὰ τὰς ὑποβάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ φωτίσῃ τὴν Κυβέρνησιν, οὐχὶ νὰ τὰς ὑποβάλῃ ἐδῶ.

Σ. ΣΟΥΤΣΟΣ. (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν.) Εἶναι ὑπογεγραμμένος ὁ κ. Βουλευτὴς.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἀδιάφορον φέρετε ἐντελῶς τὴν ἀναρχίαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

ΤΑΜΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἔχει τὸ νομοσχέδιον περὶ ληστείας.

Σ. ΣΟΥΤΣΟΣ. Ἄν ἦναι ὁ ὑπομοίραρχος ὑπογεγραμμένος, δὲν εἶναι δεκτὴ, ἀν ἦναι ὁ Βουλευτὴς, ἄλλος λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι ὁ Βουλευτὴς Κερκύρας κ. Τοπάλης.

ΧΑΤΣΙΣΚΟΣ. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐπεφορτίσθῃ τὰ νομοσχέδια περὶ ληστείας.

ΛΕΚΚΑΣ. Ἄν τὸ πρῶγμα ἔρχεται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν κ. Τοπάλην ὡς υἱοθετηθὲν ὑπ' αὐτοῦ, νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν· ἀν ὅμως εἶναι μία πράξις ἐνὸς ἀξιωματικοῦ, φερομένη ἀπὸ ἑνα Βουλευτὴν, ὅχι· μὴ δίδωμεν κακὸν παράδειγμα διὰ τῶν Βουλευτῶν νὰ ἐνεργοῦν τὰς πράξεις των, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπηρεσίας, τὸ ὅποιον εἶναι ἐντιμότερον, πρέπει νὰ ὑποβάλλουν τὰς σκέψεις των· ὁ στρατιώτης πρέπει νὰ πειθαρχῇ καὶ ποτὲ νὰ μὴ βουλεύεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ Βουλευτὴς υἱοθέτησε καὶ ὑπέγραψεν αὐτὸ ὡς ἰδικόν του.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Τότε τί ἔχει ὁ ὑπομοίραρχος εἰς τὴν μέσσην, ὅταν ἦναι σκέψεις τοῦ Βουλευτοῦ;

ΤΟΠΑΛΗΣ. Ἐπεθύμουν, κύριοι, νὰ προσφέρω καὶ ἐγὼ τὸν ὁβολόν μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ληστείας καὶ τῆς φυγοδικίας· εὐρισκόμεν· εἰς Κέρκυραν, ἦλθον εἰς ὁμιλίαν μετ' ὁ υπομοίραρχον κ. Ἀγγελόπουλον, μοι ἐξήγησε τὰς ἰδέας, τὰς σκέψεις του, τοῦ εἶπα νὰ τὰς γράψῃ. τὰς ἔγραψε, μοι τὰς παρέδωκεν, ὅπως τὰς παρουσιάσω ἐγὼ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇ, ἀν τὸ νομίσῃ ἀναγκαῖον, τὸ ὅποιον καὶ ἔκαμα· ἔκαμα ἔγκλημα, κύριοι;

ΛΕΚΚΑΣ. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐγκλημάτησεν· ὁ στρατιώτης καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι σχέσεις μετὰ τοὺς Βουλευτάς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν· ἔχουν τὰς προϊσταμένας ἀρχὰς των, τὴν ὑπηρεσίαν, ὅπου δύναται ν' ἀναφέρωνται καὶ διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἐνεργῶσι τοιαύτας ἀσχημαίνας πράξεις νὰ τὰς ἐκτιζώσωμεν, διότι μεθ' αὐτὸν θὰ ἔλθουν δι' ἐμοῦ ἢ δι' ἄλλου Βουλευτοῦ νὰ παρουσιάσουν τὰς ἀξιιώσεις των, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀτοπώτατον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὸ τὸ ὑπόμνημα εἶναι τοῦ Βουλευτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μετριοφροσύνης δὲν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἐδικόν του ἰδέαι· ἀλλ' ὅτι τὰς ἐδανείσθη ἀπὸ ἀξιωματικόν, ὅστις ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας· θὰ τὸν καταδικάσωμεν δι' αὐτό;

καὶ ὅν νά φέρω ἕνα νόμον· ἐπειδὴ ὅμως ἔρχεται τὸ σχολικόν ἔτος, παρακαλῶ νά ληφθῇ ὑπόψιν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. (Ὁρα παραρτήματι ἀριθ. 10).

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλῶ, κατὰ τὸ ἀρθρον 34 τοῦ κανονισμοῦ ὅταν ἐν νομοσχέδιον κηρύσσεται κατεπιγόν, προσδιορίζεται καὶ ἡ ἡμέρα θέλειτε ἄλλην ἡμέραν ἢ τὴν τακτικὴν;

ΠΟΛΛΟΙ. Τὴν τακτικὴν.

Α. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ (ἐποικιστὸς Οἰκονομικῶν). Ὑποβάλλω, κύριοι, νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἐξορύξεως τῶν ἐν τῇ νήσῳ Μήλῳ μυλοπετρῶν καὶ γύψου καὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν μετὰ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν.

(Τὸ κατατίθεται εἰς τὸ προεδρεῖον).

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ὑποβάλλω πρότασιν νόμου περὶ συστάσεως ἐφορίας τρίτης τάξεως κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἄργους. Ἀπὸ τὴν συνοδεύουσαν τὴν σύντομον αὐτήν, ἀπὸ δύο ἀρθρα, πρότασιν νόμου, ἐκθεσιν, θέλει πεισθῇ ἡ Βουλὴ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ περιπλέον δαπάνης· αὐτὸ σὺν φαίνεται ἴσως θαῦμα, ἀλλὰ θὰ τὸ ἴδῃτε ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν. Παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νά τὴν ἐπιψηφίσῃ, καὶ τὴν κυδέρνησιν νά τὴν παραδεχθῇ. Τὴν πρότασιν αὐτὴν κίμων καὶ ἐν ὀνόματι τῶν συναδέλφων μου Τσιώρη καὶ Ζαίμη, εἰπὺν καὶ ὑπογράφονται. (Τὴν κατατίθεται εἰς τὸ προεδρεῖον).

Κύριοι βουλευταῖ· ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς καταπαύσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἔσχον τὴν τιμὴν νά ὑπομνήσω εἰς αὐτὴν μίαν ἀνάγκην· πολλὰ σπουδαῖον καὶ ἐθνικὴν, τῆς ἀναθεωρήσεως ἢ τῆς ἐξετάσεως τοῦ περὶ ἐκλογῶν νόμου. Περὶ τῆς ἀνάγκης, λέγω, τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ ἐξετάσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, διότι ὅπως ἔχει ὁ νόμος, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ τοῦ ὁποῖου συνετάχθησαν ἐκλογικοὶ κατάλογοι, κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲ ἀμφισβᾷλλει, ὅτι καθήμεθα ἂν ὅχι ὅλοι, ἐπὶ ἐνὸς ψεύδους, ὅτι καὶ δημοτικαὶ καὶ βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ἐάν δὲν ἦναι καὶ ὅλην τὴν ἐκτασιν, τοῦλάχιστον δύναται νά ἦναι ψευδεῖς. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη ὁ νόμος αὐτὸς νά τελειοποιηθῇ ἀνθρωπίνως. Παρακαλῶ λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον νά συστήσῃ μίαν ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν νά ἦναι βουλευταὶ οἱ πλέον πεπειραμένοι καὶ ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου, ἥτις νά καταρτίσῃ τὸν νόμον αὐτόν· διότι, ὡς εἶδατε, εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεβλήθησαν πολλὰ ἔργα νομοθετικά, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερον, καὶ θὰ παρῇ περιττοτέρην συζήτησιν καὶ ἀσχολίαν, διότι εἶναι ἀντικείμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου πᾶς τις ἐξ ἡμῶν δύναται νά δώσῃ ἰδέαν ἐκ τῶν γνώσεων καὶ παθημάτων, τὰ ὅποια ἔχει εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, καὶ πρέπει τὸ ἀντικείμενον τοῦτο νά ἐπιστευθῇ. Ἐκτὸς τούτου· προτείνω νά συστήθῃ καὶ δευτέρᾳ ἐπιτροπῇ, εἰς τὴν ὁποῖαν νά ὑπάρχουν καὶ μηχανικοὶ διὰ νά σκεφθῇ περὶ κασκευῆς καὶ πλῆθους τελειοτέραι, διὰ νά δυνήσων ἀνθρωπίνως ν' ἀποτρέψωμεν τὰς καλπονοθεύσεις, καὶ διὰ πρόβλεψιν τοῦ ἐπινοήματος τοῦ σατανικοῦ νά ῥίπτωνται τὰ σφαιρίδια εἰς τὸ ὅχι, διὰ νά ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὸ ναί. Δὲν θέλω νά εἶπω ἐάν καθέναν ταῦτα προῖόν-τα σήμερον εἶδω, ἀλλὰ ἔμπορὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ συνέπεια αὐτῶν τῶν ἀρχῶν ἐρχεται, νά φέρω εἰς τὴν Βουλὴν μίαν πρότασιν, καὶ θέλω ἔχει τὸ θαῦρος, ἐάν με ἐμφυλίσουν οἱ βουλευταῖ, νά κίμων πρότασιν νόμου τὴν ἐξῆς· ἐπειδὴ λέγω ὡς συνέπεια τῆς ἀναθεωρήσεως αὐτῶν τῶν νόμων θέλει εἶσθαι βεβαίως ἡ τροποποίησις πολλῶν διατάξεων πλημμελῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει προσέλθῃ ἀνάγκη συντάξεως νέων καταλόγων, ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ τῶν νέων διατάξεων τῶν πληρεστέρων, τῶν ἐγγυωμένων πληρεστέρων ἀσφαλείας, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νόμου, θέλω προτείνει ν' ἀναβληθῶν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ἐπὶ ἐξ μηνῶν. Τοῦτο θέλει ἔχει τὰ ἐξῆς καλὰ· πρῶτον θέλουν παρουσιασθῇ οἱ νέοι κατάλογοι, καὶ οὗτοι ἐλπίζομεν, ὅτι ὡς τελειότεροι θ' ἀποκρούσουν τὰ μέσα τῆς κακοθεσίας. Ἐντεῦθεν θέ-

λει προσέλθῃ ἀνάγκη, ἐπειδὴ θὰ ἦναι νέοι κατάλογοι, νά μὴ ἦναι δυνατόν νά γίνουν αἱ ἐκλογαὶ εἰς τὴν προθεσμίαν τοῦ νόμου εἰς τὴν ληξὶν τῆς τετραετίας. Ἀλλὰ, πλὴν τούτου, καὶ ἕτερα δύο καλὰ θέλουν προσέλθῃ· πρῶτον εἶναι ἀνάγκη νά δώσωμεν ἕνα μάθημα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, νά τὸν ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τὰς καλπονοθεύσεις, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐσπρωξάν εἰς τὴν ἀτιμίαν καὶ ἔγιναν πρότερον τοσοῦτων κακῶν· περιπλέον δὲ θέλει εἶσθαι καὶ τὸ ἕτερον καλόν, ὥστε οἱ κάτοικοι νά ἦναι εἰς τὴν ἐπαρχίαν των· οἱ κάτοικοι γὰρ εἰπὺν τῆς Γόρτυνος δὲν θὰ ἦναι τὸν Φεβρουάριον ἢ τὸν Μάρτιον, ὅταν θὰ γίνουν αἱ νέοι ἐκλογαί, εἰς τὰς κατοικίας των, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ὁρεινῶν μερῶν, ἐνῷ ἐάν αἱ ἐκλογαὶ ἀναβληθῶν ἐπὶ ἐξ μηνῶν καὶ γίνουν τὸν Σεπτέμβριον, ὅλοι οἱ κάτοικοι θὰ ἦναι εἰς τὰς θέσεις των καὶ εἰς τὰς κατοικίας των. Εἰναι λοιπὸν κίμων κατεπλόγους ὅσον τὸ δυνατόν πλείεστους· θὰ ἐκτεπίσωμεν τὸ ψεῦδος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἱστήμεθα, καὶ τοῦ ὁποῖου ὁ καρπὸς εἴμεθα ὅλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ὑπουργεῖον ἔκουσε τὰς παραστάσεις τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀργους, καὶ θὰ σκεφθῇ νά κίμῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐπιθῶμεν, κύριε πρόεδρε, ν' ἀκούσω τί φρονεῖ ἡ κυδέρνησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου· θεωρεῖ ἀναγκαίαν ἢ κυδέρνησις τὴν μεταβολὴν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἢ ὅχι; διότι ἐάν θεωρῇ ἀναγκαῖον τοῦτο ἡ κυδέρνησις, δύναται νά συστήσῃ μίαν ἐπιτροπὴν διὰ νά ἐπιταχύνῃ τὴν ἀναγκαίαν ἐργασίαν· ἐάν δὲ ἴδῃ ἡ κυδέρνησις, ὅτι δὲν μένει ὁ ἀνάλογος χρόνος διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ἔμπορὶ νά προτείνῃ τὴν ἀναβολὴν αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἐπιθῶμεν νά μάθω τί σκέπτεται ἡ κυδέρνησις περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ἐάν ἦναι δυνατόν.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Ἡ Κυδέρνησις, κύριοι, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀναβολῆς ἢ μὴ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, δὲν εἶναι σήμερον βεβαίως εἰς θέσιν ν' ἀποφανθῇ καὶ νά δώσῃ τὴν γνώμην της· τὸ ζήτημα εἶναι πολὺ σπουδαῖον. Ἡ Κυδέρνησις βεβαίως πρέπει νά μελετήσῃ ἐμβριθῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ τότε νά ἔλθῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νά ὑποστηρίξῃ γνώμην τινά. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταβολὴν τῶν ἐκλογικῶν νόμων ἢ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, βεβαίως ἡ Κυδέρνησις, καθὼς καὶ ἡ Βουλὴ, παρατήρησεν ὅτι ὑπάρχουν ἑλλείψεις τινές, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖον νά ἐκλείψωσι, καὶ διὰ τοῦτο προτίθεται μετ' ὀλίγον νά σχηματίσῃ ἐπιτροπὴν, ἥτις ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου τούτου καὶ νά ἐκθέσῃ τὴν γνώμην της περὶ τῶν μεταβολῶν, τὰς ὁποίας θεωρεῖ ἀναγκαῖας ἢ ὅχι.

Ἀλλὰ, κύριοι, ὅσον καὶ ἂν μεταβάλωμεν τοὺς νόμους, οἵουσιδήποτε νόμους καὶ ἂν ψηφίσωμεν, ὅλοι αὐτοὶ οἱ νόμοι θὰ ναυαγίσωσι κατὰ τὴν ἰδίαν τὴν ἰδικήν μου, ἐν ὅσῳ δὲν προσπαθῶμεν νά ἀνατροπώμεν πολιτικῶς καὶ ἐν ὅσῳ δὲν ἀποφασίσωμεν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν νά ἀσβώμεθα ἀλλήλων τὰ δικαιώματα. Μὴ πιστεύετε, καὶ τὸ εἶπα ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, μὴ πιστεύετε, ὅτι μόνον διὰ τῶν νόμων εἶναι δυνατόν νά μεταβληθῶν κακὰ ἔξεις. Χρέος τῆς Κυδερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς εἶναι νά προσπαθῶσιν νά ἠθικοποιήσωμεν. Πρὸ ἀπείρων χρόνων, κύριοι, οἱ σοφοὶ Ῥωμαῖοι ἤξευραν τί εἶπον· «Εἰς οὐδὲν χρησιμεύουν οἱ νόμοι ἀνεὺ τῶν ἠθῶν». Δὲν εἶμαι λοιπὸν ἐναντίος εἰς τὴν μεταβολὴν τινῶν διατάξεων τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι ἔχω πεποιθήσιν ὅτι διὰ τῆς μεταβολῆς ἐκείνης τῶν διατάξεων αὐτῶν θὰ δυνήσωμεν νά ἐμποδίσωμεν τὰς ἀσχημίας, αἱ ὁποῖαι κατὰ δυστυχίαν παρουσιάζονται. Πρὸ παντὸς λοιπὸν ἂς προσπαθῶμεν καὶ Κυδερνῆσις καὶ Βουλὴ νά ἠθικοποιήσωμεν τοὺς συμπολίτας μας.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Εἶναι μία ἀλήθεια ἀναντίρρητος, ὅτι ὁ νόμος καὶ μαργαρίτας ἐάν ἔχῃ μέσα δὲν συντείνει εἰς τὸ σκοπὸν, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ ἀνατροπὴ τοῦ λαοῦ· ἀλλ' αὕτη δὲν ἐρχεται διὰ τῆς

κων γραμμῶν δὲν ἐπεξεργάσθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀπορῶ, πῶς ὁ κ. εἰσηγητὴς, τὸν ὁποῖον εἶχε διορίσει ἡ ἐπιτροπὴ, ἔφερον ἐκθεσιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ, ἐνῶ εἶχε ῥητῶς παραγγεῖλθῃ νὰ μείνῃ ἐκκρεμὴς καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς νέαν συζήτησιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ἐκρύνθη κατεπιγόν· ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ τῇ 28 Ἰουλίου, δὲν ἦλθεν. Ἡ Βουλὴ εἶχε τὸ δικαίωμα καὶ ἐπῆγεν ἐμπρὸς ἀνευ ἐκθέσεως.

ΜΠΟΥΤΟΣ. Τότε ἡ ἐκθεσις δὲν ἔμπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ, διότι ἔχομεν πρακτικόν, καὶ λέγει ῥητῶς, ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ νὰ μείνῃ καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς νέαν συζήτησιν ἐντὸς τῆς ἐπιτροπῆς· τότε ἡ ἐκθεσις αὐτὴ δὲν ἔχει κανέν κύρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμμίαν ἰσχύιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΜΠΟΥΤΟΣ. Μάλιστα, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς αὐτὴ ἡ ἐκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πολὺ καλὰ.

(Ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτὰ ἀνευ ἀντιρρήσεως τὰ 5 πρῶτα ἀρθρα τοῦ νομοσχεδίου).

(Ἀναγινώσκει τὸ 6 ἄρθρον).

ΤΣΑΜΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐπιμένει νὰ μὴ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, θὰ λάβω τὸν λόγον, διότι ὁ εἰσηγητὴς προτείνει νὰ συστηθῇ τηλεγραφεῖον εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος Ἀταλάντην, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει διάταγμα ἀπὸ τὰ 1864 καὶ ἀκόμη δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν γνωρίζει, ἐάν ἦναι σπουδαῖον τὸ τηλεγραφεῖον λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Λοκρίδος, ὅπου δὲν ἐξοδεύουν τίποτε. Παρκαλῶ λοιπὸν τὴν Βουλὴν, νὰ σημειώσῃ εἰς τὰς νέας γραμμὰς καὶ τὴν γραμμὴν Ἀταλάντης.

ΓΙΟΛΔΑΣΗΣ. Κύριοι βουλευταί, εἰσθε εἰς θέσιν νὰ ἡξεύρετε ἡ ἐπαρχία Εὐρυτανίας ποῦ κεῖται, ἡ δὲ Κυβέρνησις εἶναι εἰς κρείττονα θέσιν νὰ γνωρίζῃ, πόσον ἐπίκαιρος εἶναι ἡ ἐπαρχία τῆς Εὐρυτανίας εἰς τὴν μεθόριον γραμμὴν. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι εἶναι πολὺ δίκαιον καὶ σωστὸν νὰ ἐπικταθῇ ἡ τηλεγραφικὴ γραμμὴ καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν διὰ λόγους δημοσίας ἀσφαλείας πρὸ πάντων, διότι πιέζεται ὡς τοὺς δύο ὁμόρους νομούς. Πιστεύω λοιπὸν, ὅτι οὐδὲν εἶναι οὔτε λογικώτερον, οὔτε δικαιότερον τῆς ἀπαιτήσεώς μου. Ἐπικαλοῦμαι μάλιστα τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ὁ ὁποῖος ἐπιτοπίως μετέβη ἐκεῖ.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Κύριοι, ἀνγνωρίζω ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις τῶν κυρίων βουλευτῶν περὶ τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας τῆς Ἀταλάντης καὶ τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας εἶναι σπουδαιόταται, καὶ ἡ ἀνάγκη τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας δὲν παρουσιάζεται μόνον εἰς αὐτάς τὰς δύο ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας, παρουσιάζεται εἰς τὴν Τριφυλίαν, παρουσιάζεται εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, εἰς τὴν Ἑρμιονίδα καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας.

ΚΟΡΙΖΗΣ. Εἰς τὴν Τροιζηνίαν.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. Ἡ Τροιζηνία ἔχει τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ, κύριοι, μοὶ ἦτον ἀδύνατον νὰ προκαλέσω διάταγμα περὶ συστάσεως τῶν τηλεγραφικῶν αὐτῶν γραμμῶν, διότι ἦτο ἀδύνατον, ἡ πίστωσις τὴν ὁποίαν εἶχον, νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν κατασκευὴν ὅλων αὐτῶν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν, διότι ἐπρόκειτο νὰ κατασκευασθῶσιν, καθὼς δύνασθε νὰ ἴδῃτε ἐντὸς τῶν ὀλίγων αὐτῶν μηνῶν αἱ ἐξῆς τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ, ἀπὸ Κερκύρας μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Λευκίμνης, ἀπὸ Βονίτσας μέχρι Λευκάδος, ἀπὸ Νηλείου μέχρι Πύλου, ἀπὸ Σύρου μέχρι Σουνίου, ἀπὸ Λευκάδος μέχρι Κερκύρας, ἀπὸ Λευκάδος μέχρις Ἰθάκης, ἀπὸ Λευκάδος μέχρι Κεφαλληνίας, ἀπὸ Κεφαλληνίας μέχρι Ζακύνθου, ἀπὸ Σπείτσων μέχρι Ναυπλίου, ἡ δὲ πίστωσις, τὴν ὁποίαν εἶχομεν

προκαλεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου διὰ τοῦ νόμου τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1868, μόλις διήρκεσε διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν αὐτῶν γραμμῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος πολλὰ οὐσιώδης, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον ἐμποδίζει τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τηλεγραφικῶν αὐτῶν γραμμῶν. Εἶναι ἡ ἑλλειψὶς τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων. Τὰ τηλεγραφεῖα ὡς εἶδατε ἐεβαίως εἰς τὴν ἐκθεσιν, ἤρξαν, ἀντὶ 26 τηλεγραφεῶν, τὰ ὁποῖα εἶχομεν κατὰ τὸ παρελθόν, ἔχομεν σήμερον 37, δὲν ἔχομεν δὲ ὑπαλλήλους, καὶ δὲν εἶναι πολὺ εὐκόλον νὰ εὐρώμεν τηλεγραφικοὺς ὑπαλλήλους· ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας γνωρίζετε, ὅτι ὑπάρχει πληθὺς, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ τηλεγραφεῖα δὲν ἔμποροῦμεν νὰ λάβωμεν τὸν τυχόντα, σήμερον δὲ μόλις ἔχομεν 87 τηλεγραφικοὺς ὑπαλλήλους διὰ 37 τηλεγραφικὰ γραφεῖα, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν τοῦλάχιστον 110. Ἐάν συστήσωμεν καὶ ἄλλα τηλεγραφεῖα, θὰ παραλύσωμεν ὅλα καὶ τὰ μέλλοντα νὰ συστηθῶσι δὲν θὰ ἦναι τηλεγραφεῖα, καὶ τὰ ὑπάρχοντα δὲν θὰ δύνανται νὰ ἐκτελῶσι τὸν σκοπὸν τῶν. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀναμείνωμεν, ὥστε οἱ ἤδη μαθητευόμενοι εἰς τὴν τηλεγραφικὴν τέχνην νὰ τελειώσωσι τὰς σπουδὰς τῶν, καὶ τότε νὰ προδῶμεν εἰς τὴν κατασκευὴν νέων τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Εἶναι σπουδαιότατη ἑλλειψὶς, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωμεν σήμερον τὸν προϋπολογισμόν μὲ πίστωσιν, ὅταν δὲν ἔχωμεν τὰ μέσα νὰ προδῶμεν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν γραμμῶν.

ΓΙΟΛΔΑΣΗΣ. Εἶναι καὶ ἄλλοι λόγοι ἐκτὸς τῆς τοπικῆς ἀνάγκης, τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, εἶναι ἐτι μεγαλειότερος. Ἐπειδὴ ὁ δυστυχὴς τόπος ἐκεῖνος εἶναι ἡ Σιθρία τῆς ἐλευθέρας ἑλλάδος, τὸν χειμῶνα κόπτεται ἡ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία καθ' ὅλοκληρίαν.

ΖΑΪΜΗΣ. Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ἔμπορὸν νὰ ἐεβαίωσω, εἶναι, ὅτι ἐκ τῶν πρώτων τηλεγραφικῶν γραμμῶν θέλουν εἰσθαι τῆς Ἀταλάντης καὶ τοῦ Καρπενησιῦ.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, εὐχαριστῶ τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, διότι μεταξὺ τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνγνωρίζω, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθῶσι τηλεγραφεῖα, ἀνέφερε καὶ τὴν ἐπαρχίαν, τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω, δηλαδὴ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Τριφυλίας. Ἀνγνωρίζω, ὅτι αὐτὴ ἡ πίστωσις, ἡ ὁποία ἐχορηγήθη εἰς τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, εἶναι ἀνεπαρκὴς διὰ νὰ κατασκευασθῶσι παντοῦ, ὅπου εἶναι ἀνάγκη ἀπολυτοῦ, τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ, καθὼς καὶ ὅτι λείπει τὸ ἀπαιτούμενον προσωπικόν, διὰ ν' ἀνοίξωμεν διὰ μιᾶς τοσαῦτα τηλεγραφικὰ γραφεῖα, ὅσα ἀπαιτοῦνται· ἀλλ' ἄς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐυσταθήσαν γραφεῖα τηλεγραφικὰ εἰς πολλὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ ἀνάγκη δὲν εἶναι τόσο κατεπείγουσα, καὶ παρελείφθησαν ἄλλοι τόποι, ὅπου ἡ ἀνάγκη εἶναι πολὺ μεγαλειότερα. Κατὰ τὴν κρίσιν τὴν ἰδικήν μου δύο πράγματα πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, ὅταν πρόκειται περὶ συστάσεως τηλεγραφεῶν, πρῶτον ἡ ἀνάγκη τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, εἰς τὴν ὁποίαν λαμβάνεται ὁ λόγος τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, καὶ ἔπειτα αἱ συναλλαγαὶ τῶν κατοίκων, τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα σήμερον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς γνωρίζετε, ἐνεργοῦνται διὰ τῶν τηλεγράφων. Ἐάν ἡ κυβέρνησις — καὶ δὲν ἐνοῶ τὴν σημερινὴν, περιλαμβάω καὶ τὰς προκατόχους, — ἐάν ἡ κυβέρνησις ἐλάμβανε πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας αὐτάς, νομίζω, ὅτι πρὶν συστήσῃ τηλεγραφεῖα εἰς ἄλλας πρωτεύουσας ἐπαρχιῶν, ἤθελε συστήσῃ τοιοῦτον εἰς τὴν Κυπαρισσίαν, τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας, διότι ἐκεῖ δὲ μόνον ὑπάρχει λόγος ὑπηρεσίας, ὡς εἰς πάσαν ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἐκεῖ ὑπάρχουν μεγάλα, μεγίστα ἐμπορικὰ συμφέ-

ροντα· ἡ ἐπαρχία τῆς Τριφυλίας παράγει σχεδόν 20,000,000 λιτρῶν σταφίδοκαρπῶ, παράγει ἐπίκεινα τῶν 40,000 βαρελίων ἐλαίου, καὶ ἄλλα πολλὰ προϊόντα, τῶν ὁποίων γίνεται ἐξαγωγή. Συλλογισθῆτε λοιπὸν, ὅποιον ἐμπόριον γίνεται ἐκεῖ, καὶ μὲν ταῦτα οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν οὔτε ἓνα τηλεγράφων, διὰ τὸ ν' ἀνταποκρίνονται, εἴτε μὲ τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε μὲ τὰς Ἀθήνας, εἴτε μὲ τὴν Σῆρον, εἴτε μὲ τὰς Πάτρας, εἴτε μὲ τὴν Ἐπτανήσον. Ἀναγκάζομαι δὲ νὰ κάμω αὐτὴν τὴν παρατήρησιν, διότι μὲ λύπην μου παρατηρῶ, ὅτι πρὶν γίνῃ τὸ τηλεγραφεῖον εἰς τὴν Κυπαρισσίαν, καὶ πρὶν γίνουσι καὶ ἄλλα γραφεῖα τηλεγραφικὰ, ἐσυστήθησαν δύο τηλεγραφεῖα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γόρτυνος· δὲν ἀρκεῖ μόνον ἐν τηλεγραφεῖον εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουσιν συμφέροντα ἐμπορικὰ τόσα, ἀλλ' οὔτε λόγοι δημοσίας ὑπηρεσίας, ὅποιοι ὑπάρχουσιν ἄλλοι;

ΘΕΟΔ. Π. ΔΗΛΙΑΓΙΑΝΝΗΣ. (Ἰπουργ. Ἐξωτ.) Εἰς ὁποίαν ἐποχὴν ἐσυστήθησαν;

ΣΩΤΗΡΟΠ. Δὲν λέγω ποτὲ, δὲν σὰς μέμφομαι· λέγω, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη δύο τηλεγραφείων·—δὲν ἦδυνάτο λοιπὸν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ν' ἀφαιρῇ ἐν τῶν γραφείων τούτων καὶ κανὲν ἄλλο, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται περιττὸν ἰσως, καὶ νὰ συστήσῃ τὰ θεωρούμενα ἀπαραιτήτως καὶ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἰπῶ, ὅτι εἶναι καὶ τῆς Κυπαρισσίας;

Αὐτὴν τὴν πρότασιν εἶχον νὰ ὑποβάλω εἰς τὸν κ. πρωθυπουργόν καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ ἐξετάσῃ καλὰ, μήπως εἶναι δυνατόν, νὰ καταργήσῃ τινὰ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τηλεγραφείων καὶ νὰ συστήσῃ κατὰ προτίμησιν τοιαῦτα ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἀνάγκη, καὶ τότε πιστεύω, ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν Κυπαρισσίαν.

ΖΑΪΜΗΣ. Κύριοι, αἱ παρατηρήσεις τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ Τριφυλίας κ. Σωτηροπούλου εἶναι βαθεῖως κατὰ μέγα μέρος ὀρθαί, ἰσως ἐσυστήθησαν τηλεγραφεῖα εἰς μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἦτον ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ συστήθωσιν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸ ἔπραξεν ἡ παρούσα κυβέρνησις. Ὅλα τὰ τηλεγραφεῖα, τὰ ὁποῖα ἐσύστησεν ἡ σημερινὴ κυβέρνησις, εἶναι τὰ τηλεγραφεῖα, τὰ ὁποῖα ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ συστήθωσιν· διότι διὰ μιᾶς διεθνοῦς συνθήκης εἶχεν ὑποχρεωθῆ νὰ συστήσῃ τηλεγραφεῖα εἰς Ζάκυνθον, εἰς Κεφαλληνίαν, εἰς Σπίτσας καὶ καθ' ἑξῆς. Δὲν ἐσύστησε λοιπὸν οὐδὲν περιττόν. Ἀλλ' ὁ κ. Σωτηρόπουλος εἶπεν, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ καταργηθῇ· ἀλλὰ γνωρίζει πολὺ καλῶς, ὅτι εἰ μίαν κοινωνίαν ἀποκτήσῃ ἐν εὐεργέτημα, ὅποιον θεωρεῖται ἐν γὰρ ἡ τηλεγραφικὴ συγκοινωνία, ἡ κοινωνία αὕτη μετὰ μεγάλης δυσφορίας θὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ εὐεργετήματος τούτου· ὥστε εἶναι πολὺ δύσκολον, ἡ κυβέρνησις σήμερον νὰ καταργήσῃ ἐν τηλεγραφεῖον· διότι φωναὶ θὰ ἐγερθῶν ἐκ τῆς κοινωνίας ἐκείνης, θὰ κατακρίνουν τὴν κυβέρνησιν, καὶ γνωρίζετε, πόσον κατὰ δυστυχίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι εὐκολον, αἱ φωναὶ αὗται νὰ ἀκουσθῶσιν.

Θεωρῶ λοιπὸν δύσκολον, μολονότι δὲν ἀποκρούω τὴν ἰδίαν τοῦ κ. Σωτηροπούλου, διότι ἐν τῷ νῦν ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδίαν του, εἰ δυνατόν, νὰ καταργηθῇ ἐν ἡ δύο τηλεγραφεῖα, διὰ νὰ συστήθωσιν εἰς μέρη, ὅπου ἡ τηλεγραφικὴ συγκοινωνία εἶναι ἀναγκαιοτέρα· ἀλλὰ πρέπει νὰ προσῶμεν μετὰ περιστάσεως, διὰ νὰ μὴ ἐγείρωμεν τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐξετάσατε ἐὰν τηλεγραφεῖα διαδιδάσκονται διὰ τῶν τηλεγραφείων αὐτῶν, διότι φρονῶ, ὅτι δὲν γίνεται καμμία χρῆσις, καὶ ἐπομένως δὲν θὰ δυσφορήσουν οἱ κάτοικοι.

ΖΑΪΜΗΣ. Ὅλοι αἱ ἐπαρχίαι ἐπιζητοῦν καὶ φωνάζουν ὑπὲρ συστάσεως τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποθέσῃτε, ὅτι εἶναι ἐπαρχία, ἡ ὁποία δὲν θέλει δυσφο-

ρήσῃ. Πρόκειται ἐξ ἀνάγκης νὰ καταργήσωμεν ἐν ἡ δύο τηλεγραφεῖα, διότι δὲν ἔχομεν ὑπαλλήλους, καὶ δυστυχῶς οἱ τηλεγραφικοὶ ὑπαλλήλοι ἤρχισαν νὰ παραιτῶνται, καὶ πᾶσα παραιτήσις τοιοῦτων ὑπαλλήλων ἀφίνει κενὸν δυσπληρωτὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐνῶ πρόκειται περὶ αὐξήσεως δαπάνης, ἐπεθύμουν αὐτὴ ἡ ἐργασία νὰ γίνῃ συντελοῦντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἦθελον νὰ μᾶς εἰπῇτε, εἰς ποίαν ἀναλογίαν εὐρίσκονται αἱ δαπάναι καὶ αἱ εἰσπράξεις.

ΛΥΓΕΡΙΝΟΣ (ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Εἶναι εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ναί· ἀλλὰ λησμονεῖτε, ὅτι εἶναι καὶ ἀνυπαρκτοὶ εἰσπράξεις σημειούμεναι, καὶ τοιαῦτα εἶναι αἱ ἀπὸ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Ἦθελον νὰ γνωρίζω, ἀπὸ τὰ ἰδιωτικὰ τηλεγραφεῖα τί εἰσπράξεις ὑπάρχουσιν.

ΖΑΪΜΗΣ. Ὅ,τι δύναμαι νὰ εἰπῶ σήμερον εἶναι, ὅτι αἱ εἰσπράξεις τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τοῦ παρόντος ἔτους ὑπερέβησαν τὰς εἰσπράξεις τῆς ἀντιστοιχοῦσης ἐξαμηνίας τοῦ παρελθόντος ἔτους, διότι αἱ εἰσπράξεις κατὰ τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν ἀνέβησαν εἰς 105,250 δρ.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀλλ' εἶναι ἀποδοτέα πολλὰ ἀπὸ αὐτά.

ΤΣΑΜΟΠΟΥΛΟΣ. Πότε θὰ συστηθῶν τὰ τηλεγραφεῖα; Νὰ ζητήσῃτε ἐν ποσόν.

ΖΑΪΜΗΣ. Ἐγὼ σήμερον δὲν γνωρίζω, πόσον χρειάζεται, καὶ δὲν ἔχω νὰ ζητήσω πίστωσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν ὑπάρχει ἀντίρρησης ἐπὶ τοῦ συνόλου;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παραδέχῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχομεν τώρα τὸ νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀρθροῦ 64 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.

(Ἀναγνώσκεται διὰ πρώτην φοράν).

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀναγκάζομαι νὰ κάμω μίαν παρατήρησιν εἰς τὸν κ. ὑπουργόν τῆς Δικαιοσύνης. Μοί φέρεται, ὅτι ἡ προθεσμία τῶν 5 ἡμερῶν εἶναι πολὺ μικρά, ἕνεκα τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, ἅτινα ὑπάρχουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ παρακαλῶ νὰ δεχθῇ τὴν αὐξάνειν εἰς δέκα ἡμέρας, διότι ὑπάρχουσιν ἐπαρχίαι, αἱ ὁποῖαι ἀπέχουσιν πολὺ, δύναται δὲ νὰ ὑποτεθῇ πολὺ ὀρθῶς ὅτι τὰ ἐμπόδια τῆς μεταβάσεως τῶν ἐνόρκων δύνανται νὰ ᾖναι εἰς τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς των καὶ δὲν θὰ ᾖναι δυνατόν νὰ προσθάσουν, πρέπει νὰ παρχωρήσωμεν καὶ τὴν εὐκολίαν αὐτήν· 5 ἡμερῶν προσθήκη δὲν παρέχει νομίμως καμμίαν δυσκολίαν.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. (Ἰπουργ. Δικαιοσύνης). Συμφέρον ὑπάρχει ἡ προθεσμία νὰ μὴ ᾖναι μεγάλη, οὔτε τὰ δικαστήρια νὰ συγκροτῶνται ταχέως. Οἱ ἐνόρκοι λαμβάνουν εἰδοποίησιν πρὸ 40 ἡμερῶν· εἶναι προειδοποιημένοι ὅτι θὰ ἔλθουν καὶ ὅτι θὰ τοὺς καταναγκάσῃ ἀπόφασις. Πέντε ἡμερῶν προθεσμία, ἡ ὁποία δίδεται, νομίζω, εἶναι ἀρκετὴ, ἀλλ' ἂν ᾖναι 8 ἡμέραι, ἂν θελήσατε ἔχω νὰ συμφωνήσω, δὲν ἔχω νὰ δεχθῶ περισσώτερον (θόρυβος).

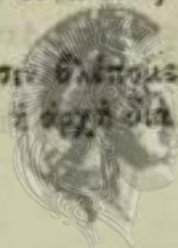
ΚΟΛΙΑΤΣΟΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΙ. Εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν βλέπομεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε ὑπουργέ, κύριοι βουλευταί, δέχεσθε 8; **ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΙ.** Μάλιστα.

ΓΟΥΒΕΛΗΣ. Τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι μόνιμα, μεταβάλλονται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Πόθεν λοιπὸν θὰ ὀρίσθῃ ἡ ἀπόστασις; Ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἐδρας τοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐκδίδαντος τὴν ἀπόφασιν ἢ τοῦ ἄλλου, τὸ ὁποῖον θὰ διαδεχθῇ; (θόρυβος).

ΠΟΛΛΟΙ. Εἰς τὴν τρίτην συζήτησιν βλέπομεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν παραδέχεται ἡ ἀρχὴ διὰ πρώτην φοράν;

νησιν, ούτε την διαγωγὴν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦτο δὲν ἀναλαμβάνω τὸ ἔργον ν' ἀπαντήσω εἰς ὅσα εἶπεν ὁ κ. πρωθυπουργός. Ἐλπίζω δὲ ὅτι τὸ ν' ἀναμνησθῇ τῆς ἐκλογῆς Μεσο-λογίου δὲν τὸ ἔκαμε εἰμὴ διὰ νὰ διαβεβαιώσῃ ὅ,τι εἰλικρι-νῶς φρονεῖ, ὅτι ὁ βουλευτὴς τοῦ Μεσολογίου δὲν εἶναι προὶν οὔτε βίας, οὔτε νοθείας, οὔτε δωροδοκίας, οὔτε ἐπιμεθείας, καὶ ὅτι πρῶτος αὐτὸς ἤθελε θεωρήσῃ μίγιστον τοῦ ἐντροπῆν, ἐάν παρεκθήτο ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ὡς ἀντ. πρόσωπος τοιοῦτος καὶ ἤθελεν εἰσθαι προὶν τοιούτων ἐγκλημάτων. Εἶναι δὲ ἀλκ-θές ὅ,τι εἶπεν ὁ κύριος πρωθυπουργός, ὅτι ἔγω ἀπείρον ζῆλον εἰς τὰς συνταγματικὰς ἐλευθερίας, πάθος μάλιστα ὑπὲρ αὐτῶν. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Δὲν εἶπα τοιαῦτα ἐγώ.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Καὶ δὲν πιστεύω ποτὲ νὰ ᾖναι ἀξιοκατά-κριτον τὸ πάθος τοῦτο. Ἡξιώσω ὅτι οὐδέποτε ἔκαμα τὴν ἐλαγί-στην θυσίαν, πρὸς ἀπολαύτην πολιτικοῦ συμφέροντος, εἰς τὸ ζῆ-τημα τοῦτο· χαίρω ὅμως, διότι ἔδωκα τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἀξιοτίμον πρωθυπουργὸν ἐπανελθόντα εἰς τὸ δῆμα νὰ δώσῃ εὐ-κρινεστέραν ἐξήγησιν ἐνὸς λόγου, τὸν ὅποιον ἀπερισκέπτως εἶπεν.

ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Δὲν δέχομαι τελείως, ὅτι ὁμιλήσα-ἀπροσέκτως· ὅ,τι λέγω ἀπὸ τοῦ θέματος τῆς Βουλῆς τὸ λέγω μετὰ σκέψιν καὶ διάστανον. Δὲν ἀνῆλθον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐ-κείνους, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τοῦ θέματος λέγουσιν ὅ,τι τοὺς ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν. Σὺς λέγω, ὅ,τι εἶπα ἐξ ἀρχῆς, αὐτὸ ἐπανελαβὰ καὶ δὲν ἐδιόρθωσα τίποτε.

ΠΟΛΛΟΙ. Ἀρεστά, ἀρεστά.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΓΗΣ. Νομίζω, κύριε πρόεδρε, πρὸ δύο μηνῶν νὰ ὁμιλήσα εἰς τὸ δῆμα τοῦτο, ὅτι τὰ πάντα ἐξαρτῶνται καὶ παράγονται καὶ παραδειγματίζονται ἀπὸ τὴν διαγωγὴν τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν βουλευομένων· δὲν βλέπω σήμερον παρά μίαν παρενόησιν· καὶ ὁ κύριος Δεληγεώργης εἶπεν ἀπὸ τοῦς πολιτευομένους ἐνῶ καὶ αὐτὸς ἔκαμεν ὑπουργός· καὶ βάζει καὶ τὸν ἑαυτὸν του· καὶ ὁ κύριος Ζαΐμης χθὲς ἀκόμη εἶπεν ὅτι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀπὸ τοῦς πολιτευομένους συνίσταται τὸ πᾶν. Λέγω καὶ ἐγὼ καὶ πάλιν, ὅτι τῶ ὄντι ἐάν οἱ κυβερνῶν-τες καὶ οἱ βουλευόμενοι θέλουν νὰ ἔχουν φρόνησιν ἠθικὴν, ὀρθὴν συνείδησιν, καλὴς ὑπάλληλος δὲν τοῖμα νὰ παρανομῇ· καὶ ὅταν οἱ ὑπάλληλοι δὲν παρανομῶν, οἱ λαοὶ ἐκπληροῦν καὶ ἐκεῖνοι τὰ καθήκοντά των καὶ τὰ δικαιώματά των, ὅπως οἱ νόμοι διακελεύουσιν. Εὐχομαι λοιπὸν ἡμεῖς νὰ συμφρονήσωμεν καὶ νὰ ἔχωμεν αὐτὴν τὴν ιδέαν τῆς συναισθήσεως τοῦ καθή-κοντος διὰ νὰ φωτισθῇ καὶ ὁ λαὸς παραδειγματιζόμενος ἀπὸ ἡμῶν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Νὰ ἔλθωμεν, κ. πρόεδρε, εἰς ἐν συμπέρασμα ἐξ ὧν αὐτῶν τῶν λόγων. Θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ, τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ κ. πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως νὰ συστήσῃ περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, καὶ τὴν ὁποίαν ἐπρότεινε ὁ κ. Δανόπουλος; Ἄν ὅχι, αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπον εἶναι ἀπὸ τὰς συνειδησμένας ὁμιλίας συνανατρεφῆς, αἱ ὁποῖαι δὲν γίνονται εἰς τὰ κοινοβούλια· θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ; διότι νομίζω ὅτι ὁ κ. πρωθυπουργός, ὅστις εἶπεν, ὅτι οὐδὲν ἀπροσέκτως λέγει, μὰς εἶπεν ὅτι ἔχει κατὰ νοῦν νὰ συστήσῃ αὐτὴν τὴν ἐπιτροπὴν πρὶν μεταρρυθμίσειν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἂν ἤκουσα καλά.

ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Εἶπον ὅτι θὰ προῶ εἰς σύστα-σιν ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παρακαλέσω καὶ μέλη τῆς ἀντιπολιτευσεως νὰ λάβουν μέρος, διὰ νὰ σκερθῇ περὶ τῶν τρο-ποποιήσεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ γίνων, διὰ ν' ἀκούσω τὴν γνώμην τῆς.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Καθυποβάλλω λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὀλίγας παρα-τηρήσεις εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' οὗ θὰ προῶ εἰς τὴν σύστασιν αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Ἡθελε σιωπήσῃ, ἐάν τυχὸν ἤθελε γίνῃ δικτὴ

ἡ παρατήρησις τοῦ κ. Δεληγεώργη, ὅτι παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀπροσέκτως τινὰ ἐρέθησαν. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὁ κύριος πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μὰς διαβεβαίωσεν ὅτι οὐδὲν ἀπρο-σέκτως λέγει, καὶ ὅτι εἰς ὅσα εἶπεν, ἐπιμένει, ὀρεῖται καὶ ἐγὼ νὰ εἶπω ὀλίγας, βραχείας παρατηρήσεις, καθ' ὅσον κυρίως ἀπο-βλέπει τὴν ιδέαν ὅτι ὀρεόμεν νὰ ἠθικοποιήσωμεν τὸν λαόν, τὴν κοινωνίαν, ιδέα, ἡ ὁποία ὅχι πρῶτην φοράν παρουσιάζεται ὡς πολιτικὸν πρόγραμμα.

Διὰ νὰ μὴ μένῃ ἀμφιβολία εἰς τὰς ιδέας τοῦ καθενός, λέγω· εὐσυντάσσονται πληρέστατα μετὰ τὴν γνώμην ἐκείνων, οἱ ὅποιοι προσβύουν, καὶ οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν καὶ θὰ ὑποστηρίζουν, καὶ θὰ τὸ ὑποστηρίξω καὶ ἐγὼ, ὅτι ἐάν ᾖναι ἀνάγκη ἠθικο-ποιήσεως, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἠθικοποιήσωμεν ἀπὸ ἀνωθεν καὶ ὅχι ἀπὸ κάτωθεν. Ὁ ἄνθρωπος μιμνῆται πάντοτε τοὺς ἀνωτέρους του, καὶ ὁ λαὸς μιμνῆται ὅ,τι βλέπει νὰ παρουσιάζεται εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Κανείς ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἦλθον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ εὐρίσκονται εἰς τὴν Βου-λὴν ἐδῶ, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ εἰπῶσιν εἰς ἠθικοποιήσωμεν τὴν κοινωνίαν, διότι μὴ φαίνεται θὰ τοὺς ἀπαντήσωσιν, ἠθι-κοποιήσατε πρῶτον τὸν ἑαυτὸν σας. Δὲν λέγω ὅτι καὶ συμβαί-νουν ταῦτα, τὰ ὅποια θὰ εἶπω, ἐν 'Ελλάδι, ἐν τῇ κυβερνήσει τῇ παρούσῃ ἢ ἐν τῇ παρελθόντι, ἢ εἰς τὴν Βουλὴν ταύτην· ἀλλὰ λέγω, ἂν τυχὸν ἤθελεν ὑπάρχει Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἤ-θελε προκηρύξει ἐλευθερὰς ἐκλογάς, σέβας πρὸς τοὺς νόμους, καὶ αὐτὴ ἡ ιδέα Κυβερνήσεως ἤθελε διὰ τῆς διαγωγῆς τῆς, δι' αὐ-τῶν τῶν πραγμάτων δείξει ὅτι καθε ἄλλο ἐσεβάσθη παρὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἐκλογῶν καὶ τοὺς νόμους· ἐάν τυχὸν Βουλὴ, ὅχι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουσα, ὅχι ἡ παρούσα, ἂν τυχὸν Βου-λὴ ἐξελέγχουσα τὰς ἐκλογάς, ἤθελεν ἐπικυρώσει μεγάλας παρα-νομίας· ἐάν τυχὸν Κυβέρνησις αὐτὴν τὴν Βουλὴν διευθύνουσα, ἤθελε στιγματίσει αὐτὴ ἡ ιδέα ὡς παρά-ομον ἐκλογὴν τινὰ, τὴν ὁποίαν μετὰ ταῦτα ἐντὸς τῆς Βουλῆς αὐτῆς ἤλθε καὶ ὑπε-στήριξε, καὶ κατῴρθωσεν νὰ ἐπικυρωθῇ, ἤθελεν ἔχει δικαίωμα αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, αὐτὴ ἡ Βουλὴ νὰ εἶπῃ, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἠθικοποιήσωμεν τὴν κοινωνίαν; δὲν συνέβη τοῦτο εἰς τὴν Βου-λὴν μας, οὔτε ἐν 'Ελλάδι· ἀλλ' ἐάν τυχὸν ἤθελε συμβῇ τοῦτο εἰς κανὲν μέρος, ἐγὼ πρῶτος ἂν ἤμην εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ τὴν Βουλὴν ἐκείνην εἶχον δικαίωμα νὰ εἶπω, πρέπει νὰ ἠθικοποιή-σωμεν τὴν κοινωνίαν;

ΠΑΠΗΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐννοεῖτε τὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Δὲν ἀναφέρω παραδείγματα ἰδικά μας· ἂν τὸ θέλατε, ἄς ᾖναι.

Λέγω λοιπὸν, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὰ συγκατερίμενα, κ. πρό-εδρε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ νὰ σκερθῇ περὶ με-ταρρυθμίσεως τοῦ ὑπάρχοντος ἐκλογικοῦ νόμου, πρέπει ν' ἀπο-φασίσῃ νὰ σκερθῇ ἐάν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἐκλογικοῦ νό-μου ἐπικρῆθησαν ἐν ἰσχύϊ· πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ νὰ σκερθῇ ἐάν, ὅ-πως προληφθῶσιν αἱ καταχρήσεις, ᾖναι ἀνάγκη νὰ εἰσχυθῶσι νῆαι διατάξεις εἰς τὸν παρόντα ἐκλογικὸν νόμον, τὴν παρακαλῶ νὰ σκερθῇ, ἂν ὁ ὑπάρχων ἐκλογικὸς νόμος παρέχῃ τὰ μέσα νὰ προληφθῶσιν αἱ καταχρήσεις αὐταί; καὶ διὰ νὰ ἐκφράσω πρα-κτικώτερον τὴν ιδέαν μου πρὸς τὴν ιδέαν, τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ κύριος Δανόπουλος, λέγω ὅτι ἂν παρατηρῶνται ἐλλείψεις εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους, ἂν παριστέφουσιν ἐντὸς τῶν ἐκλο-γικῶν καταλόγων πρόσωπα, τὰ ὅποια δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ ψηφίσουν, ἀνῆλθα εἴτε ἄλλως, ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἂν δὲν δίδῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν σμεινὴν νὰ διορθώσῃ τοὺς ὑπάρχοντας σήμερον ἐκλογικοὺς καταλόγους, τῆς δίδει ὅμως τὰ μέσα νὰ ἐξετάσῃ ποῖοι ᾖσαν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν τὰς παρανομίας καὶ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ; ἐάν ὑπάρξῃ ἐπιτρο-πὴ ἡ δικαστήρια, τὰ ὅποια εἰσάγαγον ἐντὸς τῶν καταλό-